

NIEUWE

VERBINDINGEN

Coalitieakkoord van CDA, SGP,
CU en GL in Zeeland
Middelburg, 23 april 2007

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Toekomstvisie	5
De mensen en de kracht en identiteit van Zeeland centraal	5
Uitdagingen voor Zeeland op lange termijn	6
Knooppunten van Zeeland	7
Knooppunt 1: Levendig Zeeland	10
Demografische ontwikkeling	10
Stedelijke vernieuwing	11
Knooppunt 2: Mensen in Zeeland	11
Integraal jeugdbeleid	11
Versterking Zeeuws Model	12
Back-office WMO	12
Samenhang in steden	13
Leefbaarheid en vitaliteit kleine kernen en platteland	13
Jaar-rond-evenementen	14
Cultuur	14
Knooppunt 3: Veilig in Zeeland	15
Integrale Veiligheid	15
Verkeersveiligheid	16
Openbare Orde en Veiligheid	16
Watermanagement	17
Knooppunt 4: Groei en Groen in Zeeland	18
Havenontwikkeling en containerisatie	18
Natuurontwikkeling Westerschelde	18
Onderwijs/kennisinstututen	19
Natuurgebieden	20
Verziltingsproblematiek landbouwgronden	20
Integrale gebiedsontwikkeling	21
Knooppunt 5: Bereikbaar in Zeeland	22
Openbaar Vervoer	22
Opcenten motorrijtuigenbelasting	23
Kanaalkruising Sluiskil/N62	23
N57 en Belvédère	23
Knooppunt 6: Samen in Zeeland	24
Delta NV	24
Gezondheidszorg	24
Prestatieafspraken gesubsidieerde instellingen	25
Waterschappen	26
Energiebeleid	27
Zeeland Seaports	27
Promotie	28

Provinciale organisatie	29
Deelname in NV Westerscheldetunnel	30
Provinciale adviesorganen	30
De financiële paragraaf	31
Voorgestelde maatregelen.....	31
Resultaat	33
Bijlage: De collegeleden en de portefeuillevdeling	35
Bijlage: Relatie tussen speerpunten PS en knooppunten GS	37

Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord dat de partijen CDA, SGP, ChristenUnie en GL in Zeeland met elkaar hebben bereikt. Een coalitieakkoord dat niet zonder slag of stoot tot stand is gekomen. In onze samenwerking stuitten we op grote onderlinge verschillen, maar ze bleken overbrugbaar. Niet door het sluiten van zoutloze compromissen, maar door het leggen van nieuwe verbindingen. Niet de verschillen staan centraal, maar slimme verbindingen die leiden tot bestuurlijke vernieuwing en maatschappelijke creativiteit en dynamiek. Het overbruggen van grote verschillen kan in onze ogen slechts als er respect is voor elkaar en voor elkaars levensovertuiging. Het onderlinge respect voor de verschillen was dan ook een belangrijke factor in de korte maar zeer constructieve en verfrissende formatietijd.

We willen niet alleen met elkaar nieuwe verbindingen maken, maar ook en juist met de Zeeuwse samenleving. Wij zien het als een uitdaging voor ons en voor de mensen, bedrijven en organisaties in Zeeland om die verbindingen te zoeken en te maken.

Ook in politiek-bestuurlijk opzicht gaan we op zoek naar nieuwe verbindingen. Dualiteit zal de komende vier jaar hoogtij vieren. Debatten zullen naar verwachting scherper worden. Met 20 van de 39 zetels zullen we als coalitiepartijen investeren in goede duale verhoudingen.

Met dit coalitieakkoord borduren we voort op het beleid van voorgaande bestuursperioden. Dat is goed voor de continuïteit van bestuur en voor het bereiken van resultaten voor Zeeland. De duurzaamheidsdriehoek, de ontwikkeling naar gebiedsgericht werken, het sterkere accent op uitvoeren en de in gang gezette bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing zijn voor ons wezenlijke uitgangspunten. Ons motto daarbij is: nieuwe verbindingen!

Middelburg, 23 april 2007

Christen Democratisch Appel
Staatkundig Gereformeerde Partij
ChristenUnie
GroenLinks

Toekomstvisie

Voor een aantrekkelijke toekomst van Zeeland ligt de uitdaging voor bestuur én samenleving in het leggen van nieuwe verbindingen.

Hoe zien wij de toekomst van Zeeland? Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de langere termijn waar we ons als Zeeuwse samenleving voor geplaatst zien en hoe gaan we daar op inspelen? Met de beantwoording van deze vragen hebben wij onszelf een kader gesteld voor de beleidsdoelstellingen, -acties en projecten voor de komende periode 2007-2011.

Het formuleren van onze visie op de toekomst van Zeeland, bleek vooral een tijd van bezinning. Bezinning over het gezamenlijk vertrekpunt, het leidend motief en de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst. Ons vertrekpunt: redeneren vanuit de mensen in Zeeland en vanuit de identiteit en kracht van Zeeland. Ons leidend motief: een duurzame ontwikkeling geënt op de Zeeuwse schaal en samenleving. Onze belangrijkste uitdagingen voor de lange termijn: inspelen op demografische trends en klimatologische veranderingen.

De mensen en de kracht en identiteit van Zeeland centraal

De identiteit van Zeeland moeten we versterken en benutten. Deze gaat uit van wat onze provincie als eilandrijk fysiek het meest onderscheidt: Zeeland is bijna evenveel *land* als *zee*. Tussen land en zee is sprake van een voortdurende wisselwerking, waardoor dynamiek ontstaat. Dat is zo in de natuur van Zeeland, en evenzeer in de cultuur. De zeecultuur is naar buiten gericht en staat voor dynamische elementen als grenzen willen verleggen, ruimte, vrijheid, ondernemen en avontuur, het staat voor ontwikkeling en innovatie. De landcultuur is meer naar binnen gekeerd, staat met de rug naar het water, is grondgebonden en behoudend, het staat voor rust, nuchterheid, bescheidenheid en harmonie. De constante wisselwerking zorgt in onze visie ook voor de diversiteit die bij Zeeland hoort, in sociaal, ecologisch en economisch opzicht. Dit is in allerlei opzichten verankerd in ons eilandrijk en geeft ons in de 21^e eeuw een enorme voorsprong. De kleine schaal en de herkenbaarheid die onlosmakelijk bij onze provincie horen zien wij als belangrijkste (inspiratie)bronnen om vanuit 'de mens centraal' Zeeland duurzaam te ontwikkelen. In die "cultuur van verschil" ligt onze identiteit, onze kracht en onze ambitie.

Diversiteit als basis voor dynamiek in Zeeland

De diversiteit van Zeeland is in onze ogen een absolute kracht en de basis voor dynamiek en ontwikkeling in Zeeland. Er is niet één factor dat Zeeland uniek maakt, maar juist de combinatie van allerlei factoren. De combinatie van de brede stranden, open en diep vaarwater voor de zeevaart, land- en tuinbouwproducten die de hele wereld over gaan, een unieke visserij, - schaal- en schelpdiercultuur, een goed ontwikkelde industrie, het landschap en de natuurlijke omgeving met ruime polders, duingebieden, meren, dijken en zee, de arbeidsmoraal, de strategische ligging ten opzichte van de Randstad en de Vlaamse steden, de filevrije wegen, de historische steden en dorpen, de opleidingsmogelijkheden en de sociale cohesie bepalen met elkaar de kwaliteit van leven in Zeeland. Wij kiezen voor duurzame ontwikkeling door instandhouding en verbetering van de Zeeuwse sociale, economische en ecologische kwaliteiten. Dat betekent ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen en kansen (dynamiek), maar ook voor de diversiteit van Zeeland en behoud en versterking van de kwaliteit. Daarbij draait het in onze visie om het leggen van nieuwe verbindingen. Daar liggen de kansen voor Zeeland.

Duurzame ontwikkeling geënt op de Zeeuwse schaal en samenleving

Een belangrijke randvoorwaarde voor onze investeringen in Zeeland is duurzaamheid. Het sociaal-culturele domein, het ecologische domein en het economische domein moeten zich in evenwicht met elkaar ontwikkelen, geen afbreuk doen aan elkaar en elkaar altijd versterken. Duurzaamheid toegespitst op de schaal van Zeeland en de menselijke maat, is meer dan "alleen" zoeken naar evenwicht in die drie domeinen. De typisch Zeeuwse situatie, gekenmerkt door kleinschaligheid en

onderlinge verschillen, vraagt in onze visie op meerdere terreinen om een Zeeuws Model. Wij investeren breed in duurzame, sterke sociale netwerken voor álle Zeeuwen, opgebouwd uit onder meer kwalitatief goede en goed bereikbare voorzieningen. De kern van dat Zeeuwse Model ligt in de steeds grotere nadruk op individuele "herkenbaarheid" en "diversiteit".

Citaat Hans Adriaanse, dean van de Roosevelt Academy in Middelburg:

"De grote nadruk op individuele "herkenbaarheid" en "diversiteit" passen goed bij algemene maatschappelijke ontwikkelingen. Herkenbaarheid is in de economie van de 21^e eeuw een productiefactor van jewelste geworden, belangrijker dan standaardisering van de 20^e eeuw. Vroeger was grootschaligheid criterium voor efficiency. Dat is nu al lang niet meer zo." En: "De Zeeuwse traditie van herkenbaarheid en kleine schaal verbindt ons met de eisen van de 21^e eeuw. De Zeeuwse identiteit is een uitgelezen kans om met opgeheven hoofd de 21^e eeuw in te stappen en een voorbeeld voor de rest van Nederland te zijn. Mijn stelling is dat dit Zeeuws Model op allerlei terreinen toepasbaar is: in het onderwijs, de jeugdzorg, de ziekenhuiszorg, de integratie van bevolkingsgroepen, de werkgelegenheid, de economie en de kunst en cultuur.

Dienstverlening op herkenbare schaal door krachtenbundeling: het Zeeuws Model

Kleinschaligheid en herkenbaarheid zijn kwaliteiten van Zeeland en zijn in deze tijd van globalisering een steeds groter bezit, maar het zijn ook eigenschappen die leiden tot een kwetsbare sociale infrastructuur en daarmee tot een mogelijke verschraling van voorzieningen in kleine kernen. Wij willen die kleinschaligheid en herkenbaarheid voor Zeeland behouden en versterken door toepassing van het Zeeuws Model; als Zeeuwse alternatief voor de trend van schaalvergroting. Ook in dit model draait het om nieuwe verbindingen. Met provinciebrede samenwerking, inclusief koppeling van budgetten, in de "backoffice" en decentrale "frontoffices", kunnen we enerzijds de voordelen benutten van grootschalig opereren en anderzijds inspelen op lokale situaties, verschillen en behoeften. Een goed voorbeeld hiervan is de ouderenzorg dat georganiseerd wordt door de Stichting voor Regionale Zorgverlening (SRVZ). Zij zijn in staat gebleken om enerzijds hun ondersteunende diensten centraal op een plek in Zeeland te organiseren en anderzijds dicht bij huis de persoonlijke zorg aan te bieden, waardoor mensen in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Een ander voorbeeld is Emergis. Zij hebben een centrale basislocatie in Kloetinge, maar bieden op veertig plaatsen in heel Zeeland, ook in de kleine kernen, zorg aan. We gaan de komende periode bekijken of dit Zeeuws Model voordelen oplevert in diverse sectoren. Met als doel: een goed functionerend netwerk voor alle Zeeuwen bestaande uit kwalitatief goede en goed bereikbare zorg, een breed aanbod aan voorzieningen, gespreide werkgelegenheid, mobiliteit voor iedereen en een aantrekkelijke woonomgeving.

Uitdagingen voor Zeeland op lange termijn

Klimaatverandering biedt ook kansen

Het klimaat verandert. Hogere temperaturen, een hogere zeespiegel, heftiger stormen zullen op Zeeland bovengemiddeld veel invloed hebben. Dit biedt bedreigingen maar ook kansen, zoals kennisontwikkeling en een nieuwe/andere markt voor recreatie, toerisme, wonen en industriële bedrijvigheid.

Wij achten het nodig om te investeren in kennis en houding van de mensen over de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering.

Bij klimaatbeleid zijn meerdere actoren betrokken, met uiteenlopende visies, doelstellingen en acties. Wij zetten in op de ontwikkeling van een integrale klimaatagenda voor Zeeland met in elk geval aandacht voor CO₂-vermindering, kustversterking/watermanagement, rampenbestrijding en industriële innovatie. Met deze integrale agenda moet het klimaatbeleid op de "politieke" agenda van alle betrokkenen geplaatst worden.

Demografische ontwikkeling en kansen voor Zeeland

In onze visie en collegeprogramma stellen we "de mens centraal". Daarom hebben we ons nadrukkelijk beraden op de demografische ontwikkeling en kansen voor Zeeland. De bevolking neemt vanaf omstreeks 2025 in heel Nederland (sommige regio's zelfs eerder) en ook in Europa geleidelijk af. Ook de

bevolkingssamenstelling en de gezinsgrootte en -samenstelling veranderen. Voor Zeeland zijn de demografische prognoses in kwantitatief opzicht voorlopig stabiel, alhoewel de verschillen per regio/gemeente groot zijn. De grootste bedreiging voor Zeeland zit in de veranderende bevolkingssamenstelling, met name de afnemende beroepsbevolking. Het monitoren van en inspelen op de demografische trends voor Zeeland is van groot belang voor wonen, werken en regionaal beleid.

Knooppunten van Zeeland

Vanuit onze visie op de toekomst van Zeeland, komen we uiteindelijk tot zes centrale knooppunten, die het kader vormen voor de verdere uitwerking van het collegeprogramma 2007-2011:

1. Levendig Zeeland

De demografische trends en prognoses voor Zeeland kenmerken zich door forse verschillen tussen regio's/gemeenten in bevolkingsaantal, bevolkingsopbouw, aantal huishoudens en gezinssamenstelling. Factoren die van grote invloed zijn op aantallen en soort woningen, voorzieningen, zorg etc. Wij beperken ons in dit programma tot een aantal centrale ambities voor Zeeland, waarbij we onderkennen dat regionaal maatwerk geboden is. We houden vast aan onze ambitie van een bescheiden bevolkingsgroei van 0,5% ofwel 1.900 inwoners per jaar zoals opgenomen in het omgevingsbeleid. In het aantrekken van nieuwe inwoners spannen wij ons extra in voor de afnemende groep 30-60 jarigen. Algemene uitgangspunten zijn het actief benutten van kansen en een goede doorvertaling in beleid op onder meer voorzieningen, wonen, zorg en leefomgeving. Ons motto: Zeeland, van alle tijden en generaties.

2. Mensen in Zeeland

We willen een gezond en actief betrokken Zeeland. Dat betekent niet alleen aanpakken van sociale vraagstukken en problemen (herstelbeleid), maar juist ook investeren in het voorkomen van problemen en in het benutten van kansen voor de mensen van Zeeland. In onze optiek moeten we als Zeeland gezamenlijk investeren in een goede sociale infrastructuur en sterke sociale netwerken die zijn toegesneden op de maat van Zeeland en op de gewijzigde maatschappelijke verhoudingen o.a. door de WMO en de invloed van de kennissamenleving. Verenigingen, voorzieningen en culturele instellingen vormen een bindend element en dragen bij aan de sociale cohesie. En waar de sociale samenhang goed is, of het nu gaat om een straat, stad, wijk of dorp, daar is het prettiger en veiliger wonen. Investeren in de sociale samenhang en dus in de mensen in Zeeland, kan dus ook betekenen investeren in de openbare ruimte. Regionaal maatwerk en participatie van de mensen zijn van belang. Meer aandacht voor het benutten van (sociale) kansen voor Zeeland en het voorkomen van problemen in plaats van focus op het herstellen van sociale problemen. Meer sturen op maatschappelijke effecten van beleid. We intensiveren ons integraal jeugdbeleid vanuit deze visie.

Maatregel/resultaat GS:

Om deze ambitie kracht bij te zetten, stellen wij een stimuleringsprijs in, waarmee we initiatieven uit de samenleving belonen die gericht zijn op het vergroten van de sociale samenhang en investeren in projecten, pilots en beleid gericht op verbetering van de leefomgeving en –omstandigheden van mensen.

3. Veilig in Zeeland

Mensen vinden veiligheid een van de meest belangrijke thema's. Daarom staat integrale veiligheid hoog op onze agenda. De ligging en geografische structuur van Zeeland maken dit thema voor Zeeland nog eens extra belangrijk. De bestrijding en beheersing van crises en rampen, externe veiligheid en de veiligheid op en rond de Westerschelde zijn belangrijke prioriteiten op het gebied van veiligheid. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van aanwezige kennis en kunde bij ondernemers. We gaan actief anticiperen op de stijging van de zeespiegel en de mogelijke gevolgen daarvan voor Zeeland. Alle inwoners en bezoekers hebben belang bij sociale veiligheid en verkeersveiligheid. Ook daar zetten we de komende periode fors op in.

4. Groei en Groen in Zeeland

Dynamiek uit diversiteit is ons motto, zoals toegelicht in onze visie. Het goede van Zeeland willen we behouden en versterken en daarvoor is dynamiek nodig.

De Zeeuwse economische, ecologische en sociale diversiteit leidt tot een aparte dynamiek, waarin meerdere keuzes elkaar soms lijken tegen te spreken. Niets is echter minder waar: juist door deze keuzes is Zeeland een prettige provincie om te wonen, te werken en te recreëren. Daarom kiezen wij voor optimale, duurzame groei, technologische en ecologische ontwikkeling en toename van werkgelegenheid in meerdere sectoren. Ook hierbij is het leggen van 'nieuwe verbindingen' essentieel, bijvoorbeeld door te zoeken naar nieuwe produkt-markt combinaties of door nieuwe economische dragers op het platteland.

Ruimte en energie zijn de komende periode kernbegrippen, waarbij we als Zeeland voorop willen lopen in klimaattechnologie.

Wij hechten aan instandhouding en ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit en natuur in Zeeland, waarbij we oog hebben voor de intrinsieke waarde en de menselijke gebruiksfuncties van de natuur.

Door regionale, grensoverschrijdende of functionele samenwerking wordt ingezet op een extra impuls voor de economische ontwikkeling in Zeeland en duurzame versterking van de economische en ecologische structuur. Integrale gebiedsontwikkelingen dragen hier aan bij.

Op gebiedsontwikkelingen zetten we de komende periode fors in.

5. Bereikbaar in Zeeland

Onder 'bereikbaar in Zeeland', verstaan we drie dingen. Fysiek bereikbaar, door het faciliteren van de mobiliteit van mensen door onder meer Openbaar Vervoer en goede infrastructuur, technisch bereikbaar, door moderne communicatieverbindingen en –technieken en tenslotte de toegankelijkheid. De verbindingen voor meerdere vervoersmodaliteiten zijn van groot belang voor de Zeeuwse economie en voor (participatie aan) het sociaal-culturele leven binnen en buiten Zeeland. Ook in het kader van de nationale en internationale economie is bereikbaarheid van belang. De strategische ligging tussen de Randstad en de Vlaamse steden biedt kansen. Wij hechten aan een duurzaam goederenvervoer, waarbij we inzetten op een kwaliteitsnetwerk dat zorgt voor een gebundelde afwikkeling van het goederenvervoer via twee noord-zuid routes (via de A4 en via de Westerscheldetunnel) en een multimodale ontsluiting van de haven en industrie. Extra aandacht heeft de infrastructuur in Zeeuws-Vlaanderen en de sociale mobiliteit van mensen.

Door de structuur van Zeeland, met kleine(re) gemeenschappen, dunbevolkte gebieden en relatief grote afstanden, is het van belang om de fysieke bereikbaarheid met het openbaar vervoer binnen de provincie en daarbuiten aan te vullen met technische bereikbaarheid. Onder technische bereikbaarheid worden communicatieve oplossingen verstaan, zoals glasvezel, satellietverbindingen, digitale verbindingen, (mobiele) telefonie enz. Ook de digitale toegankelijkheid van de provinciale organisatie en stimulering van de digitale toegankelijkheid van Zeeland vinden wij belangrijk. Door in te spelen op deze moderne technieken willen we actief bijdragen aan de sociale participatie en economische dynamiek in Zeeland.

Belangrijk uitgangspunt voor de toekomst vinden wij "natuur moet je beleven". De natuur moet meer dan voorheen voor mensen toegankelijk zijn, men moet het beleven en ervan kunnen genieten. De instandhoudingdoelen worden uiteraard in acht genomen. Een ander belangrijk onderwerp is de toegankelijkheid van gebieden en gebouwen voor mensen met een functiebeperking. Zowel de fysieke als mentale toegankelijkheid. Als provinciale organisatie willen wij hier een stimulerende rol en een voorbeeldrol in vervullen.

6. Samen in Zeeland

Om deze visie te realiseren willen wij een omslag maken, gaan bewegen. Sleutelbegrippen zijn: ontwikkelings- en uitvoeringsgericht werken en zoeken naar samenwerking en samenhang tussen de drie domeinen, de regio's, de verschillende belangen, wat mensen bezighoudt en wat de overheden doen. We willen een slagvaardige, duurzaam verbindende overheid zijn.

De verschillende "tandwielen" in de Zeeuwse maatschappij moeten steeds meer in elkaar grijpen, zodat een gezamenlijke doorgaande beweging ontstaat richting toekomst. Wat we nu in beweging zetten bepaalt de kwaliteit van de Zeeuwse maatschappij van straks. Deze opgave vraagt om een slagvaardige, naar buiten gerichte en verbindende bestuursstijl en een organisatiecultuur gericht op uitvoering (gebiedsgericht werken) en actief in het zoeken en benutten van nieuwe kansen, netwerken en creatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken waarbij wij ook over de provinciegrenzen heen kijken. Dit doen wij in samenspraak met onze partners en inwoners: een proces van "boeien en (ver)binden".

Samenwerking en samenhang zorgen ervoor dat de afzonderlijke tandwielen in elkaar grijpen en dat de nadruk verschuift van herstelbeleid, via voorkombeleid naar voorafbeleid.

Knooppunt 1: Levendig Zeeland

Demografische ontwikkeling

Speerpunt PS	Leefbaarheid en Vitaliteit en Kennis en economie
Portefeuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevolkingsgroei van 0,5% per jaar ofwel 1.900 inwoners per jaar; 2. Actief benutten van kansen die demografische ontwikkelingen Zeeland bieden en een goede doorvertaling in beleid op het gebied van onder meer voorzieningen, wonen, zorg en leefomgeving, waarbij maatwerk per regio/gemeente en/of doelgroep mogelijk is; 3. Logistieke verbetering in de dienstverlening ter bevordering van de wooneconomie; 4. Gevolgen voor de arbeidsmarkt in beeld brengen.
Partners	Gemeenten en andere partners uit de sector wooneconomie
Maatregelen/ instrumenten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een stimuleringsbudget voor projecten ter bevordering van de wooneconomie en het aantrekken van nieuwe inwoners met speciale aandacht voor de beroepsbevolking; 2. Een goede databank/monitoring van demografische ontwikkelingen in Zeeland, als meetinstrument en als sturingsinstrument voor beleid; 3. Een goede (digitale) frontoffice en georganiseerde backoffice voor potentiële nieuwe inwoners met informatie en dienstverlening over de mogelijkheden voor recreëren, wonen en werken in Zeeland.

Vergrijzing zien we als kans voor Zeeland. In onze provincie wonen, leven en recreëren veel 60+-ers en dat aantal neemt toe. Rust, ruimte, kust, natuur, cultuur en de vele recreatiemogelijkheden hebben een aanzuigende werking op deze, veelal welgestelde, leeftijdsgroep. Wij richten ons actief op het faciliteren van deze doelgroep, vanuit een integrale aanpak van vrije tijd, gezondheid, cultuur, ontplooiing, zorg en participatie.

Hoewel de prognoses aangeven dat de groep 15-30-jarigen tot 2025 stabiel blijft, intensiveren wij ons beleid ten aanzien van het behouden en aantrekken en "terugkrijgen" van jongeren.

De grote krimp zit in de groep 30-60 jarigen (-/-15% in 30 jaar), waarvan de beroepsbevolking deel uitmaakt. Daarom richten we ons actief op het behouden en aantrekken van deze groep. Deze groep hebben we in Zeeland hard nodig voor de gewenste economische dynamiek en de kwaliteit en diversiteit van de wooneconomie in Zeeland. Bovendien zorgen hun kinderen voor een evenwichtige bevolkingsgroei in de toekomst. Daarbij wordt speciale aandacht besteed aan het onderwerp partnerbanen/dubbele baangarantie. Specifieke aandacht geven we aan de verschuivingen in de arbeidsmarkt: er zal immers meer zorg en leisure worden gevraagd dan nu. En juist de beroepsbevolking zal het snelste dalen. Bij het aantrekken van nieuwe inwoners werken we samen met gemeenten. Regionale accenten in de aanpak vergroten de effectiviteit. Voor Zeeuws-Vlaanderen kan meer accent liggen op Vlaanderen, voor Schouwen-Duiveland op Zuid-Holland en voor de Bevelanden en Tholen op West-Brabant. Ook speciale aandacht voor de kansrijke groep van mensen buiten Zeeland die al een (historische) band hebben met Zeeland, zoals toeristen, mensen die hun "roots" in Zeeland hebben en graag terug willen keren en mensen wier familie of vrienden hier wonen of werken.

De prognoses ten aanzien van de samenstelling en leeftijdsopbouw van de huishoudens vragen om een gedifferentieerde aanpak in regio's en doelgroepen ten aanzien van woonmilieus, woningen en voorzieningen. In samenspraak met gemeenten spelen wij in ons beleid hierop in.

Stedelijke vernieuwing

Speerpunt PS	Leefbaarheid en Vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren
Doelstelling	Een actief en participierend stedenbeleid met: 1. Het bevorderen van een gezamenlijke stedelijke profilering (o.a procesgeld); 2. Voorbeeldwerking voor de integratie van de verschillende pijlers van de driehoek op binnenstads- of wijkniveau; 3. Behartigen van het Zeeuwse belang door coördinatie van de bovenlokale afstemming en complementariteit van het aanbod in steden; 4. De voortgang van majeure transformatieprojecten; 5. Stedelijke omgevingskwaliteit en infrastructurele uitrusting.
Partners	Gemeenten en andere partners uit de sector wooneconomie
Maatregelen/resultaten GS	Invulling geven aan incidentele investeringen en (risicovolle) participaties voor grotere projecten.

De omvang en samenstelling van de Zeeuwse bevolking zal de komende jaren veranderen. Er zijn veel verschillen, zowel regionaal als in leeftijdscategorie. Een van de instrumenten die wij inzetten is het voeren van een actief beleid gericht op stedelijke vernieuwing en complementariteit van de Zeeuwse steden. Ook Zeeland buiten de steden is hiermee gebaat, aangezien de steden ook voor bewoners van het platteland vaak de centra zijn voor werk, onderwijs, cultuur en vrije tijd. Wij zijn dan ook van mening dat de stedelijke belangen in een ruimere context dienen te worden behartigd.

Door bundeling en inbreiding sturen wij aan op steden met een goed aanbod, concurrerende woon- en werkmilieus en bloeiende centrumvoorzieningen. Hierbij hebben niet alleen de inwoners van de steden belang, maar ook de Zeeuwen van buiten die steden. Verder zijn zuinig ruimtegebruik, bovenlokale afstemming en complementariteit begrippen die wij bij de uitvoering van dit beleid zullen hanteren. Het doel dat wij uiteindelijk nastreven is een samenhangend stedelijk netwerk met in het hart een zeehavenagglomeratie van formaat, met een inwonertal van 160.000 inwoners (en een Nationaal Landschap om de hoek). Er speelt een algemeen Zeeuws belang op dit schaalniveau. De provincie geeft een impuls geven om de externe uitstraling op een hoger plan te brengen.

Knooppunt 2: Mensen in Zeeland

Integraal jeugdbeleid

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Van geïndiceerde zorg naar preventiebeleid naar voorafbeleid
Partners	Maatschappelijke instellingen
Maatregelen/resultaten GS	1. In 2010 zal 60% van de 37 actiepunten uit de nota Integraal Jeugdbeleid zijn uitgevoerd; 2. Op vlak van algemeen jeugdbeleid (voorafbeleid) zal o.m. bij tenminste 50% van alle beleidsnota's jeugd worden betrokken bij de totstandkoming van de nota; 3. Op vlak van preventief jeugdbeleid (voorkombeleid) zal o.m. door investeringen sprake zijn van 20% minder aanmeldingen van jeugdzorg;

	<p>4. Op vlak van jeugdzorg (herstelbeleid) zal o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 80% van de hulp in de leefomgeving van de client plaatsvinden; - zal wachtlijstvrij (max. 4 weken) worden gewerkt.
--	--

In deze periode voeren wij de nota Integraal Jeugdbeleid 2007-2012 (IJB) uit. Uitgangspunt hierbij is het creëren van kansen voor de jeugd van 0 tot 23 jaar (voorafbeleid). Het gaat dan om inzet op voldoende en goed onderwijs, voldoende mogelijkheden voor vrije tijd en uitgaan, jeugdparticipatie, voldoende (speel)ruimte voor de jeugd, veilige fietspaden en voldoende openbaar vervoer. Bovendien moet het onderwijs goed aansluiten op de arbeidsmarkt, moeten er voldoende stageplekken zijn en voldoende banen en huizen voor starters. Door investeren in voorafbeleid kan de druk op het preventief jeugdbeleid (voorkombeleid) en de jeugdzorg (herstelbeleid) uiteindelijk verminderen. Inzet op deze twee laatste terreinen blijft noodzakelijk.

Het *preventief jeugdbeleid* dient versterkt te worden en de samenhang ervan verbeterd. Alhoewel dit een gemeentelijke taak is, blijft provinciale inzet noodzakelijk. Meer kinderen worden hierdoor immers tijdig geholpen, waardoor wordt voorkomen dat ze een beroep doen op de jeugdzorg.

De vraag naar *jeugdzorg* blijft aanvankelijk hoog en neemt mogelijk zelfs (tijdelijk) nog toe. Niettemin is het uitgangspunt dat er wachtlijstvrij wordt gewerkt, zowel bij de toegang als bij het zorgaanbod. Voor het zorgaanbod zal het IPT-stelsel (Intensief Pedagogische Thuishulp) onverminderd worden ingevoerd. De effecten van het voorafbeleid worden bij het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg pas na enige jaren zichtbaar; de effecten van het preventief jeugdbeleid op de jeugdzorg eveneens.

Op financieel vlak betekent dit dat er in de komende periode naast de (extra) inspanningen voor de uitvoering van de nota IJB extra éénmalige investeringen nodig zijn in het preventief jeugdbeleid én de jeugdzorg.

Versterking Zeeuws Model

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Versterking en toepassing van het Zeeuws Model gericht op een goed functionerend, provinciedekkend netwerk van kwalitatief goede en goed bereikbare voorzieningen voor alle Zeeuwen
Partners	Gemeenten, dorpsraden, aanbieders voorzieningen, ondernemers, bewoners/afnemers
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tenminste twee pilots opstarten uiterlijk voorjaar 2009; 2. Ontwikkelen van meetinstrumenten

Wij werken aan versterking en toepassing van het Zeeuws Model door het stimuleren/uitvoeren van twee pilots, waarbij de gedachten uitgaan naar optimalisering van Openbaar Vervoer en gezondheidszorg. Doel is het model te optimaliseren. Moderne ontwikkelingen in de ICT meenemen, door te kijken hoe ICT kan bijdragen aan de verbetering van de sociale infrastructuur, de zorginfrastructuur en de sociale samenhang in Zeeland. Ten behoeve van de pilots instrumenten ontwikkelen die de effectiviteit en de tevredenheid van de betrokken partners kunnen vaststellen.

Back-office WMO

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
--------------------	--------------------------

Doelstelling	Gemeenten ondersteunen bij de efficiënte en effectieve uitvoering van de gemeentelijke WMO-taken
Partners	Gemeenten, College voor Zorg en Welzijn
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opbouwen van back-office volgens het Zeeuws Model in het kader van de WMO, zoals mantelzorg, huiselijk geweld, antidiscriminatie, dak-/ thuislozenzorg, arbeidsmarktmonitor, emancipatie en Zeeuwse Vereniging van Kleine Kernen; 2. back-office gedurende vier jaar in stand houden.

Concrete mogelijkheden dienen zich de komende periode aan op de thema's mantelzorg en vrijwillige thuiszorg, anti-discriminatiebeleid en huiselijk geweld. Wij faciliteren de samenwerking van gemeenten in de backoffice, zodat de gemeenten in de frontoffice hun eigen dienstverlening optimaal, op maat en dicht bij de mensen aan te bieden.

Samenhang in steden

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Versterken van de samenhang en samenwerking in de vier Zeeuwse steden teneinde regionale en bovenregionale voorzieningen op het terrein van sport, cultuur, onderwijs, kennis, zorg en recreatie te versterken.
Partners	Gemeenten, stedennetwerk, woningcorporaties, Scoop, inwoners
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samen met de vier steden in 2008 op interactieve wijze met inwoners een actieplan ontwikkelen dat moet resulteren in concrete projecten; 2. Coördinerende rol vervullen; 3. Demografische ontwikkeling van Zeeland daarbij als uitgangspunt nemen.

De belangrijkste kristallisatiepunten van sociale en culturele activiteiten in Zeeland liggen in de vier Zeeuwse steden (Z4). Zij vervullen de belangrijkste centrumfuncties voor Zeeland met hun voorzieningen om activiteiten mogelijk te maken. In sociaal opzicht zijn er duidelijke verschillen tussen de vier Zeeuwse steden en het Zeeuwse platteland. De stedelijke gebieden in Zeeland zijn ook de regionale werkgelegenheidscentra waar het platteland sterk op steunt. Wij werken aan versterking van de samenhang en samenwerking in de vier Zeeuwse steden met als doel optimale voorzieningen rond wonen, werken en recreëren. Als uitgangspunt nemen wij de demografische ontwikkeling voor Zeeland aan. Dit samen met het door de stedelijke gemeenten en de bewoners opgestelde actieplan kan een leidraad vormen voor de stedelijke vernieuwing. Afgelopen periode zijn we gestart met het project local boards, onder andere in Vlissingen, waarbij bewoners meepraten over de verbetering van hun eigen leefomgeving. Een dergelijke participatieve aanpak willen we de komende periode intensiveren. Deze vernieuwing zal echter ook door moeten werken in de volkshuisvesting en de woonmogelijkheden en daarmee in de uitwerking van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV-gelden). Na de planfase kan bekeken worden of de ISV-middelen voldoende zijn of dat deze moeten worden aangevuld met de middelen voor verbetering van de sociale infrastructuur.

Leefbaarheid en vitaliteit kleine kernen en platteland

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Voorzieningen behouden c.q. verbeteren om de leefbaarheid van de kleine kernen te verbeteren
Partners	Gemeenten, dorpsraden, aanbieders voorzieningen, de Zeeuwse Vereniging van Kleine Kernen, woningcorporaties, bedrijven
Maatregelen/instrumenten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeenten vragen realistische plannen op te stellen, die de spreiding en beschikbaarheid van voorzieningen in wijken en kernen vergroten. Deze planvorming ondersteunen we met subsidie. Over de criteria voor toewijzing van dit bedrag overleggen we met het College voor Zorg en Welzijn; 2. We geven bekendheid aan succesvolle formules en pilots die op wijk/kernniveau in de afgelopen jaren het voorzieningenniveau in wijken en kernen hebben verbeterd en ondersteunen de communicatie over de voortgang van de gemeentelijke plannen.

Dorpen en wijken zijn de kleinste sociaal-geografische eenheden waar voorzieningen zijn die het sociale leven faciliteren. Door enerzijds de geringe omvang van veel kernen en anderzijds de schaalvergroting op voorzieningenniveau en de beperkte OV-voorzieningen staat de leefbaarheid van die kernen onder druk. In het belang van het behoud en versterken van de leefbaarheid stimuleert de provincie de omslag waarbij steeds meer sociaal-culturele en sportvoorzieningen in dorpen een multifunctioneel karakter krijgen. Hiermee blijven niet alleen de sociale activiteiten van de inwoners behouden, maar kunnen de voorzieningen eveneens benut worden om zoveel mogelijk diensten dicht bij de mensen vorm te geven. Met de maatregelen die we nemen zetten we in op een toename van de aanwezigheid van de frontoffice van (gezondheids)zorg en (kinder)opvang, bibliotheken, middenstand en andere voorzieningen met tenminste 20 locaties in kleine kernen. Openbaar vervoer tussen deze kleine kernen is van essentieel belang voor het behoud en de verbetering van de voorzieningen en dus voor de leefbaarheid.

Jaar-rond-evenementen

Speerpunt PS	Kennis en economie
--------------	--------------------

Portefuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een gevarieerd aanbod van evenementen, ook voor jongeren; 2. Seizoensverlenging.
Partners	Organisatoren van recreatief-toeristische en culturele evenementen
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijdragen leveren aan grootschalige evenementen, die niet onder de topsport- of cultuurregeling vallen, maar een recreatief-toeristische doelstelling hebben; 2. Stimuleringsbudget instellen; 3. Per jaar ten minste 5 evenementen stimuleren/subsidiëren

In de provincie worden evenementen georganiseerd die niet onder de noemer "topsport" of "cultuur" gerekend kunnen worden, omdat ze een meer "recreatief"-toeristische doelstelling hebben. Door de kwaliteit van het evenement, waaronder de schaalgrootte, is echter wel sprake van promotie en Zeeland op de kaart zetten.

Cultuur

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. drs. H. van Waveren
Doelstelling	Cultuur als instrument voor verbinding
Partners	Gemeenten, museale instellingen, rijksoverheid, maatschappelijke instellingen
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Culturele manifestatie "cultuur en religie" organiseren; 2. In discussie over nieuwe cultuurnota 2009-2012 de kunsten centraal stellen; 3. Een kwaliteitsimpuls cultureel erfgoed mogelijk maken; 4. bijdrage leveren aan een nieuwe wetenschappelijk verantwoorde geschiedschrijving van Zeeland en deze breed toegankelijk maken.

Cultuur binnen onze Zeeuwse samenleving is van groot belang voor de samenhang, het inspireren van mensen, het leggen van nieuwe verbindingen en het mogelijkheden geven aan mensen om zich zelf te uiten. Wij willen deze periode voortbouwen op het cultuurbeleid zoals vastgelegd in de cultuurnota "cultuur continue" voor de periode 2005-2008.

Overeenkomstig een Statenmotie zal in 2008 een culturele manifestatie plaats vinden. Deze krijgt het thema "cultuur en religie".

In het debat rond de nieuwe cultuurnota zullen met name de kunsten centraal staan.

De verbreding van de kunstensector in de afgelopen jaren en de ontwikkeling op landelijk niveau geven hiertoe ook aanleiding. Wij zijn van mening dat er meer Rijksgeld voor de Zeeuwse cultuur beschikbaar dient te komen. De verhoudingen in Nederland zijn scheefgegroeid.

Het beleid voor archeologie, archieven, immaterieel erfgoed, musea, cultuurhistorie en monumentenzorg is vastgelegd in een uitwerkingsnota's, die doorlopen tot en met 2012. Om de uitvoering van dit beleid te verzekeren, stellen wij extra financiën beschikbaar om een kwaliteitsimpuls cultureel erfgoed mogelijk te maken.

Ook willen wij financieel bijdragen aan een nieuwe wetenschappelijk verantwoorde beschrijving van de geschiedenis van Zeeland. Deze dient gereed te zijn voor het jubileumjaar 2014, waarin de provincie Zeeland 200 jaar bestaat in zijn huidige omvang. Tevens wordt een aansprekende breed toegankelijke versie van de Zeeuwse geschiedenis opgesteld.

Knooppunt 3: Veilig in Zeeland

Integrale Veiligheid

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit, Klimaat energie en water en Economie en kennis
--------------	--

Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	Een veilige provincie waarin aandacht is voor veiligheid in de ruime zin des woords.
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, inspectiediensten, bedrijven, Delta NV, onderwijsinstellingen/kennisinstellingen, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ), operationele diensten
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkelen integraal veiligheidsbeleid; 2. Uitvoering integraal veiligheidsbeleid coördineren; 3. Het instellen van een veiligheidsbudget, waarmee initiatieven worden ondersteund.

Mensen vinden wonen, veiligheid, werken en vervoer de vier belangrijkste thema's in hun leefomgeving. Vanuit dat oogpunt geven wij invulling aan de integrale veiligheid, waarbij we samenwerking met en tussen alle partners in de veiligheidsketen willen bevorderen en faciliteren. Integrale veiligheid betreft een reeks van onderwerpen: openbare orde en veiligheid (rampen en crisissituaties), externe veiligheid (de BRZO-bedrijven), sociale veiligheid, verkeersveiligheid, veiligheid tegen natuurverschijnselen enz. Wij stimuleren de realisatie van een Kenniscentrum Deltawater in Zeeland en de ontwikkeling van een Europees kenniscentrum voor rampenbestrijding ten aanzien van transporten van nucleair materiaal. Wij streven naar een intensivering van het integraal veiligheidsbeleid en een verdere samenwerking tussen partijen in de veiligheidsketen met een rol in het voorkomen en herstellen van onveilige situaties. Het aspect sociale veiligheid (waaronder preventief jeugdbeleid) komt elders aan de orde.

Verkeersveiligheid

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	1. Een verkeersveilig Zeeland; 2. Het realiseren van een dalende trend van verkeersslachtoffers in Zeeland.
Partners	Gemeenten, waterschappen, rijksoverheid
Maatregelen/resultaten GS	1. Instellen verkeersveiligheidsbudget; 2. in 2010 zijn er 20 % minder ernstige verkeersslachtoffers t.o.v. 2001-2003.

Voor verkeersveiligheid houden wij vast aan een dalend aantal verkeersslachtoffers voor deze collegeperiode. Hiervoor zal extra inspanning worden geleverd in de vorm van het creëren van een veiligheidsbudget, waaruit initiatieven, die de verkeersveiligheid vergroten worden ondersteund. Het gaat met name om initiatieven die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd in de verbetering van de infrastructuur. Hierbij zal (mede gelet op ons voornemen om de administratieve lastendruk te verminderen) worden bezien op welke wijze subsidies (aan b.v. scholen, bedrijven, instellingen en andere wegbeheerders) gemakkelijk kunnen worden verleend.

De financiële middelen hiervoor komen deels van het Rijk (de Brede Doel Uitkering) en vullen wij aan met eigen, provinciale middelen.

Openbare Orde en Veiligheid

Speerpunt PS	-
Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	1. Een veilige provincie waar veiligheid als kernvoorwaarde voor woon- en werkkwaliteit wordt beschouwd; 2. Kennisontwikkeling en innovatie hebben een plaats in het veiligheidsbeleid.
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, inspectiediensten, bedrijven, onderwijsinstellingen/kennisinstanties
Maatregelen/resultaten GS	1. De komst van een tunneloefencentrum voorbereiden; 2. De veiligheid op en rond de Westerschelde verbeteren; 3. De veiligheid op de Deltawateren verbeteren; 4. een actieve coördinerende rol van de CdK stimuleren op het gebied van OOV in Zeeland; 5. In internationaal verband ontwikkelen van kennis en instrumenten voor

De openbare orde en de openbare veiligheid zijn kerntaken van de overheid. Publieksenquêtes hebben aangetoond dat de bevolking veiligheid beschouwt als één van de primaire levensbehoeften en veiligheid scoort daarmee bijzonder hoog. Ook wij beschouwen veiligheid als een zeer groot goed en een belangrijke voorwaarde voor het welzijn van de Zeeuwse samenleving. Onze ligging en geografische structuur vragen om extra aandacht voor veiligheid. In dit kader is een belangrijke rol weggelegd voor de veiligheidsregio en de gemeenten. Voor het provinciaal bestuur zien wij een stevige ondersteunende en faciliterende rol weggelegd.

Om de kennis over veiligheid te kunnen vergroten en de preventie en bestrijding van crisissituaties te kunnen verbeteren, stimuleren wij de komst van een tunneloefencentrum naar Terneuzen. Over de veiligheid op de Westerschelde zijn en worden afspraken gemaakt met zowel de Nederlandse, de Vlaamse als de Belgische overheid. De komende periode willen wij de uitvoering daarvan sterk bevorderen. Samenwerking met bedrijven zal ook op gebied van veiligheid, en dan met name de rampenbestrijding tot efficiencywinst leiden. Daarom wordt bezien hoe samenwerking met bedrijven een rol kan vervullen bij het waarborgen van de veiligheid op de Westerschelde. Wij vinden dat in het tweede risicogebied van Nederland met internationale kenmerken en relatief voor BRZO- bedrijven de preventie en bestrijding van ongevallen en rampen verder verbeterd moeten worden. Met bijzonder aandacht voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Watermanagement

Speerpunt PS	Klimaat energie en water
--------------	--------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	Ontwikkelen van integraal veiligheidsbeleid m.b.t. de klimaatveranderingen
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, waterbeheerders
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vormgeving en ontwikkeling van Kenniscentrum Deltawater tot een goed functionerend kennisnetwerk dat bijdraagt aan concrete pilots en initiatieven; 2. Het deltaprogramma (waaronder besluitvorming en aanpak Volkerak-Zoommeer en Grevelingen) is in uitvoering; 3. De Klimaatagenda zoals opgenomen in het Omgevingsplan (pagina 166-167) is gerealiseerd

De gevolgen van de klimaatverandering voor waterbeheer en veiligheid zijn voor Zeeland groot. Zeespiegelstijging en versterkte piekafvoeren van de grote rivieren zullen ons voor nieuwe uitdagingen plaatsen. Waar nodig zal de 'Delta agenda' daarop worden aangepast. Bij nieuwe uitdagingen horen ook nieuwe en vernieuwende oplossingen. Deze zullen worden getoetst op hun effectiviteit en aanvaardbaarheid, en zo nodig en mogelijk worden toegepast.

Het Kenniscentrum Deltawater speelt een belangrijke rol bij het initiëren en uitvoeren van maatregelen. Het is onze ambitie dat de ervaringen, de kennis en de kunde van het Kenniscentrum Deltawater ook buiten Zeeland worden herkend en erkend.

Vanzelfsprekend is bij de uitvoering van dit beleidsonderdeel samenwerking met andere beleidsvelden nodig, waarbij in preventief opzicht het energiebeleid telt, en bij de uitvoering van curatieve of mitigerende maatregelen natuur, landbouw en visserij in beeld komen.

Knooppunt 4: Groei en Groen in Zeeland

Havenontwikkeling en containerisatie

Speerpunt PS	Kennis en economie
Portefeuillehouder	Dhr. M. Wiersma, dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none">1. Versterken van de internationale concurrentiekracht Zeeuwse havens, door containerisatie mogelijk te maken;2. Vernieuwen en versterken van de industriële functie van de Zeeuwse havens;3. Werkgelegenheid behouden en uitbreiden;4. Efficiënte benutting van de beperkte havenruimte;5. Zorgvuldige besluitvorming.
Partners	Gemeenten Vlissingen, Terneuzen en Borsele, Zeeland Seaports
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none">1. Besluitvorming over aanvullend onderzoek voor zomer 2007;2. Fasering aanbrengen in de verdere besluitvorming;3. Intensief communicatietraject.

Uit oogpunt van werkgelegenheid en internationale concurrentiekracht hechten wij groot belang aan de ontwikkeling van de Zeeuwse havens. Vernieuwing van de industriële functie van de havens is een belangrijk uitgangspunt. Evenals containerisatie en het beheersbaar maken van de achterlandverbindingen.

De afgelopen bestuursperiode is een traject voor de WCT doorlopen, dat geresulteerd heeft in een Milieueffectrapportage (MER) en een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA). Daarmee is de onderbouwing voor de besluitvorming over de Westerschelde Container Terminal (WCT) grotendeels afgerond. Voor de zomer 2007 wordt op basis van aanvullend onderzoek, uitgevoerd door de heer Ten Thij, duidelijk of de onderbouwing in een juridische procedure stand houdt. In dat onderzoek, waarvoor PS al met de opdracht hebben ingestemd, wordt nog eens nadrukkelijk gekeken naar de andere ontwikkelingen voor containerfaciliteiten in de bestaande Sloehaven, zoals bij Sea Invest, Verbrugge en Kloosterboer.

Deepsea containerfaciliteiten zijn voor de toekomst van de Zeeuwse havens van groot belang. Wij achten het noodzakelijk om eerst een compleet beeld te hebben van die andere containerfaciliteiten en de capaciteit van de achterlandverbindingen. De aanvullende rapportage beschouwen wij dan als de voorwaarde waaronder de besluitvorming over de WCT mogelijk kan worden. Voortgang is voor ons afhankelijk van de onderzoeksrapportage en de besluitvorming daarover in Provinciale Staten. Behalve de economische ontwikkeling is ook de kwaliteit van het leefmilieu in onze provincie van levensbelang. Capaciteit, kwaliteit, marktperspectief, werkgelegenheid, arbeidspotentieel en effecten op de (directe) omgeving en het achterland zijn daarom leidende factoren bij de besluitvorming. We communiceren hierover intensief met de samenleving.

Natuurontwikkeling Westerschelde

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie
Portefeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none">1. Natuurontwikkeling mogelijk maken uitgaande van vrijwillige grondverwerving;2. 600 ha. estuariene natuur in samenwerking met het rijk en onder provinciale regie in procedure gebracht;

	3. Voor 300 ha. estuariene natuur zijn de procedures afgerond in 2012.
Partners	Rijksoverheid, Vlaamse overheid, natuurorganisaties
Maatregelen/resultaten GS	1. Onderzoek naar en beoordeling van alternatieve oplossingen voortzetten; 2. Intensief communicatietraject .

In de Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium 2010 is de trits veiligheid – natuurlijkheid - bereikbaarheid benoemd voor de Westerschelde. Op basis van het derde Memorandum van overeenstemming tussen de Nederlandse en Belgische rijksoverheden moet het verlies aan natuurwaarden in de Westerschelde zo veel mogelijk hersteld worden. Wij willen als provincie voorsnog de regie op dit natuurherstel behouden. Ons afwegingskader is eerder genoemde trits en de afspraken daarover met de rijksoverheid. Uitgangspunt daarbij is dat zo min mogelijk gebruik gemaakt zal worden van goede landbouwgrond en dat eventuele grondverwerving geschiedt op vrijwillige basis, zoals PS hebben uitgesproken. Wij zetten ons in om zo goed als mogelijk tegemoet te komen aan de maatschappelijke gevoelens over dit onderwerp en de grondgebruikers binnen afzienbare tijd duidelijkheid te geven. Wij zetten de zoektocht naar alternatieve oplossingen voor het gebruik van landbouwgrond voort. Wij nemen de onderzoeksresultaten van de Commissie Maljers en het door natuurorganisaties, Staatsbosbeheer, ZLTO, Het Zeeuws Landschap en stichting De Levende Delta ontwikkelde alternatief, uitdrukkelijk mee. Kanshebbende resultaten bespreken wij met belanghebbenden en betrokken overheden. Hierover communiceren wij intensief met de Zeeuwse samenleving.

Onderwijs/kennisinstellingen

Speerpunt PS	Kennis en economie
--------------	--------------------

Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. Van Heukelom
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Passend onderwijs: realiseren van een dekkend provinciaal onderwijsaanbod waarbinnen alle leerlingen passend onderwijs kunnen krijgen; 2. Doorlopende leerlijnen: ten behoeve van de leerlingen realiseren van gemakkelijke en effectieve verbindingen tussen opleidingen en opleidingstrajecten; 3. Werken en Leren: <ul style="list-style-type: none"> - zorgen voor een adequate voorbereiding van scholieren op de arbeidsmarkt - in samenwerking met onderwijs, overheid en ondernemers (de drie O's) projectmatig en concreet werken aan de verbetering van de relatie onderwijs – arbeidsmarkt (Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie) 4. Kennisontwikkeling en Kennisbehoud: <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning van innovaties in het bedrijfsleven vanuit het onderwijs - Een impuls voor het innoverend vermogen van de Zeeuwse economie
Partners	Bedrijfsleven, onderwijsinstellingen/kennisinstellingen, gemeenten, rijksoverheid, partners in de NV Economische Impuls Zeeland
Maatregelen GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Materiële en immateriële ondersteuning van initiatieven; 2. Co-financiering naast de rijksfinanciering op initiatief van onderwijsinstellingen/kennisinstellingen; 3. De onderlinge samenwerking tussen de onderwijsinstellingen/kennisinstellingen en samenwerking met bedrijven stimuleren.

Wij werken aan een nieuwe onderwijsnota met als belangrijke uitgangspunten: passend onderwijs, doorlopende leerlijnen, werken en leren, kennisontwikkeling en kennisbehoud. Uit deze uitgangspunten worden agendapunten ontwikkeld

Ter realisering van de doelstelling van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie: het verbeteren van de Zeeuwse Kenniseconomie, worden, door tussenkomst van de NV Economische Impuls Zeeland, projecten door de Zeeuwse onderwijsinstellingen, kennisinstituten en ondernemers uitgevoerd. Om dit te bevorderen nodigen wij de onderwijsinstellingen, in zowel het (voorbereidend) middelbaar, het hoger als het wetenschappelijk onderwijs, de kennisinstituten en ondernemers uit om projecten te ontwikkelen én uit te voeren die bijdragen aan het realiseren van de doelstelling van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie. Wij stimuleren de versterking van de samenwerking tussen instellingen en/of instituten en tussen de onderwijsinstellingen/ kennisinstituten en het bedrijfsleven voor alle beroepen en op alle (beroeps)niveaus.

In samenspraak met de onderwijs-, onderzoeksinstituten en Scoop gaan we na hoe we de onderzoekscapaciteit in de drie domeinen van de duurzaamheidsdriehoek kunnen vergroten door een verdergaande samenwerking tussen die instituten.

Natuurgebieden

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	Betrokkenheid samenleving vergroten bij natuurontwikkeling
Partners	Potentiële bezoekers van natuurgebieden, routebureau stichting Promotie en Marketing Zeeland Delta
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarlijks de toegankelijkheid/beleefbaarheid van 3 nieuwe en 3 bestaande natuurgebieden vergroten en verbeteren, daarbij rekening houdende met de wettelijke mogelijkheden; 2. Intensief communiceren met de belanghebbenden bij de aanleg van nieuwe natuurgebieden, o.a. met de boeren; 3. 90 % van de nieuwe natuurgebieden hebben voorzieningen voor recreatief medegebruik, extra aandacht zal worden besteed aan toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking.

Natuurgebieden vormen een belangrijk onderdeel van het Zeeuwse platteland. Belanghebbenden en omwonenden worden bij het voorgenomen inrichten van die gebieden intensief betrokken (inspraak). Openbare toegankelijkheid van die gebieden, moet mogelijk zijn: natuur voor en door mensen! Wij denken hierbij vooral aan de aanleg van wandel-, fiets- en ruitersporen in aansluiting op bestaande paden en het ontwikkelen van netwerken op het platteland. Ook agrarische samenwerkingsverbanden kunnen bij de aanleg, beheer en het onderhoud van natuurgebieden, een belangrijke rol vervullen.

Verziltingsproblematiek landbouwgronden

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie
Portefeuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars en dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	De landbouw ondersteunen bij de aanpak van de verziltingsproblematiek
Partners	ZLTO, Rijkswaterstaat, waterschappen, waterbedrijven
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adequate zoetwatervoorzieningen mogelijk maken; 2. Ondersteuning bieden bij de omschakeling van "zoetwaterlandbouw" naar zilte teelten.

Veel landbouwgebieden in Zeeland hebben te maken met verzilting van goede landbouwgronden. Daarbij geldt dat sommige, aan landbouwgronden grenzende waterpartijen door het herstel van de Deltawateren zullen gaan verzilten, waardoor de huidige mogelijkheid van zoetwatervoorziening vanuit deze wateren zal komen te vervallen. Om de door de verzilting getroffen agrariërs tegemoet te komen, stimuleren wij – in aanvulling op andere instrumenten - het zoeken naar alternatieven, waaronder zoetwateraanvoer vanuit het Hollands Diep via West-Brabant en vanuit de Brabantse Wal. Ook bieden wij ondersteuning, met name vanuit onze landbouwdoelstellingen, bij de omschakeling van “zoetwaterlandbouw” naar “zoutwaterlandbouw” (zilte teelten).

Integrale gebiedsontwikkeling

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit, Klimaat, water en energie, Economie en kennis
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder primair besluit
Doelstelling	Het maken van een kwaliteitsslag in economisch, ecologisch en sociaal perspectief in gebieden.
Partners	Overheden, bedrijfsleven, particulieren, maatschappelijke organisaties
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inzet voor de totstandkoming van in het Omgevingsplan benoemde integrale gebiedsgerichte projecten (planontwerp, voorbereidend onderzoek, mkba's, mer, grondexploitatieopzetten) als cofinanciering en het leveren van bijdragen aan vergelijkbare ontwikkelingen bij gemeenten (deskundigheid rond) financieringsconstructies, risicomangement, actief grondbeleid. 2. Integrale meerjarenprogrammaring gebiedsontwikkeling wat betreft de provinciale personele en materiële inzet in integrale projecten en ILG. Opzet in hoofdlijnen gereed voor begrotingscyclus 2008. Deze programmering biedt de basis voor versterking van de materiële inzet/investeringen in deze projecten. 3. Versterken bestuurlijke organisatie en bestuurlijk - ambtelijk samenspel; 4. Experimenten bij conversie van bestaande bedrijventerreinen stimuleren.

In gebieden waar complexe problemen spelen dan wel waar zich ontwikkelingskansen voordoen zal de provincie zich personeel en financieel inzetten om door middel van de uitvoering van gebiedsgerichte projecten problemen op te lossen en kansen te benutten. Hierbij zal altijd in samenwerking en wisselwerking met andere overheden en belangenorganisaties worden gewerkt. De projecten die thans de uitvoeringsfase naderen (zoals bijvoorbeeld Rondom het Veerse Meer, de Kenniswerf, Perkpolder en Waterdunen) zullen op zo kort mogelijke termijn tot uitvoering worden gebracht. De provincie wil investeren in gebieden en stelt daartoe een investeringsbudget gebiedsontwikkeling in. Het behoud en het vergroten van de omgevingskwaliteit, zoals in de veelvuldig in Zeeland voorkomende recreatieomgeving, en het benutten van ontwikkelingskansen staat bij de aanwending van gelden uit dit investeringsbudget voorop. Om dit te bereiken is “ontschotting” van bijdragen (zowel provinciale bijdragen als die van derden) noodzakelijk.

Vergelijkbare kleinschaligere projecten e.d. spelen ook bij gemeenten. Hiervoor is een beperkte stimulerende rol van de provincie gewenst. Gedacht kan worden aan de revitalisering van bedrijventerreinen, waarbij niet alleen gekeken wordt naar sociaal-economische factoren en factoren uit het omgevingsbeleid, maar ook naar andere provinciale speerpunten zoals het vestigen van nieuwe functies in bestaande locaties. Op deze punten willen wij samenwerken met gemeenten om de conversie te maken.

Om het draagvlak voor deze projecten te vergroten en de bestuurlijke processen efficiënter te maken, zullen wij bij enkele gebiedsgerichte projecten externen verzoeken om de voorzittersrol op zich te nemen.

Knooppunt 5: Bereikbaar in Zeeland

Openbaar Vervoer

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none">1. Een kwalitatief optimaal OV-netwerk dat georganiseerd is volgens een Zeeuws Model vanuit de wensen van de reiziger en bijdraagt aan meer sociaal-culturele en economische mobiliteit;2. Er is in Zeeland 100% dekkingsgraad van openbaar vervoer in de kernen met een goed functionerend oproepafhankelijk vervoer (belbus);3. Afvaarten van de fast ferry (fiets-voetveer Vlissingen-Breskens) vinden plaats conform de vastgestelde dienstregeling.
Partners	Gemeenten, onderwijsinstellingen, OV-aanbieders, horecabedrijven, recreatiebedrijven
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none">1. Experimenten ter verbetering van openbaar vervoer en/of het aantal reizigers stimuleren en ondersteunen;2. Uiterlijk eind 2007 een voorstel over een oplossing voor de fast ferry aan Provinciale Staten voorleggen.

In deze bestuursperiode wordt de OV-chipkaart ingevoerd, een landelijk geldend betaalmiddel voor boot, trein en bus. Dat moment biedt ons de kans tot overweging van de voorwaarden, waartegen we het openbaar vervoer in Zeeland aan de reizigers aanbieden.

In het Beleidsplan Openbaar Vervoer 2006 staan de mens en, daarmee dus ook, hun vraag naar en wensen ten aanzien van Openbaar Vervoer centraal. Dat uitgangspunt versterken wij.

Onze inzet is gericht op de invoering van het Zeeuws Model voor OV. Dat houdt in een Zeeuws OV-netwerk dat ontwikkeld is samen met gemeenten, instellingen, bedrijven en OV-aanbieders. Budgetten worden gebundeld om adequaat op de wensen en behoeften van de inwoners en de reizigers in te kunnen spelen. Dat betekent in elk geval dat we de kwaliteit verbeteren voor de schoolverbindingen, de belbussen na 19.00 uur en de jongerenbusdiensten in de weekeinden. Om het vereiste kwaliteitsniveau te bereiken stimuleren wij experimenten die gericht zijn op een goede organisatie, het ontwikkelen van een exploitatiesystematiek en/of een prijssystematiek, het behouden van de huidige reizigers en/of het lokken van nieuwe reizigers. Daarbij denken wij aan het aanbieden van openbaar vervoer tegen gereduceerd tarief voor ouderen in de daluren of op dagen dat er een bijzondere evenement is (ons motto: minder geld, meer mensen), verbetering van het grensoverschrijdend openbaar vervoer. Als de Wet Personenvervoer daarvoor de mogelijkheid biedt, gaan we de mogelijkheden bezien of de Vlaamse ervaringen over de organisatie en beprijzing in Zeeuws-Vlaanderen tot verbeteringen kan leiden. Ook Zeeuwse projecten die vooruitlopen op de verplichte verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor mensen met een functiebeperking per 2010 ondersteunen wij.

Voor de Fast Ferry garanderen wij een volwaardige verbinding, waarbij in noodgevallen zonodig het comfort van de gekozen oplossing lager ligt dan dat van de structureel in te zetten schepen. De normen voor de veiligheid van de reizigers blijven echter onverkort gelden. Wij leggen uiterlijk eind 2007 een voorstel aan Provinciale Staten voor over onze visie over een mogelijke oplossing.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Speerpunt PS	-
Portefuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	Geen lastenverzwaring voor de Zeeuwse inwoners.
Partners	-
Maatregelen/resultaten GS	Besluiten de hoogte van de opcenten motorrijtuigenbelasting de komende vier jaar niet te wijzigen.

Wij willen de lasten voor de burgers vanwege de opcenten motorrijtuigenbelasting niet verzwaren en zullen daarom geen inflatiecorrectie en geen tariefsverhoging toepassen.

Bij de voorbereidingen naar een nieuwe beprijzingssystematiek zetten wij in op het belasten van het gebruik en niet op het belasten van het bezit. De uiteindelijke lasten voor de Zeeuwse inwoners mogen echter niet stijgen door deze nieuwe systematiek.

Kanaalkruising Sluiskil/N62

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	De noord-zuid verbinding in Zeeland completeren door nabij Sluiskil een belangrijk knelpunt daar weg te nemen middels de aanleg van een tunnel onder het Kanaal Gent-Terneuzen en zodoende de economische potenties van de Kanaalzone optimaal te benutten en de CO ₂ -uitstoot te verminderen.
Partners	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Financiën, Provincie, gemeente Terneuzen en Zeeland Seaports
Maatregelen/resultaten GS	Het verrichten van alle werkzaamheden om te trachten dat deze collegeperiode met de aanleg van de tunnel kan worden gestart.

Het college verricht alle technische, financiële en organisatorische werkzaamheden om in deze collegeperiode de realisatie van een tunnel bij Sluiskil te starten. Nader bezien wordt of de projectorganisatie die voor de Kanaalkruising Sluiskil opgezet wordt, tevens de opdracht kan krijgen om de verdubbeling van de N62 (Sloeweg/Tractaatweg) op de kortst mogelijke termijn te realiseren. Met deze tunnel wordt een bijdrage geleverd aan de CO₂-reductie omdat auto's niet meer staan te wachten voor een brugverbinding die doorgang biedt aan de scheepvaart.

N57 en Belvédère

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	Onderzoek doen naar de gevolgen van de beperking van de invloed op de omgeving vanaf de toekomstige N57
Partners	Gemeente Veere, Rijkswaterstaat

Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. In het kader van het Belvédère-project een onderzoek doen naar de mogelijkheden van snelheidsbeperking en de gevolgen daarvan op de omgeving; 2. De onderzoeksresultaten zijn medio 2008 beschikbaar, waarna verdere vervolgbesluiten kunnen worden genomen.
------------------------------	--

De bestuurlijke voorbereidingen voor de N57 zijn in een vergevorderd stadium. Daarmee is voor ons sprake van een bijna voldongen feit. De mogelijkheden om de invloed van deze weg op de omgeving te verminderen zijn beperkt. Wij streven naar een snelheidsbeperking tot 80 km/uur vanwege de leefbaarheid en veiligheid in de nabijheid van aangelegen woonkernen. Wij entameren onderzoek naar de mogelijke beperking van die invloed van de N57 op de omgeving bij verschillende snelheidsregimes.

Knooppunt 6: Samen in Zeeland

Delta NV

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie, Leefbaarheid en vitaliteit, Kennis en economie
Portefeuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behoud van Delta NV voor Zeeland; 2. Multi-utility strategie toetsen op criteria voor kernactiviteiten.
Partners	Gemeenten, Delta NV
Maatregelen/resultaten GS	Delta NV aanspreken op resultaten op gebied van werkgelegenheid, rendement, duurzaamheid en leveringszekerheid

De provincie vervult haar rol als aandeelhouder van Delta actief. We voeren regelmatig overleg met andere aandeelhouders gericht op een gezamenlijk krachtig optreden, met name waar het gaat om een garantiedividend van tenminste 50 %.

De onderneming heeft een vitale functie bij de productie en levering van energie en (industrie)water, kabel- en milieudiensten. We beschouwen de uitoefening van deze functie als kernactiviteit van het bedrijf en toetsen dat aan de criteria leveringszekerheid, duurzaamheid, werkgelegenheid en rendement.

Verkoop van het aandelenbezit wordt niet overwogen. Deelnemingen in overige activiteiten zijn van belang, maar worden voortdurend door ons kritisch gevolgd op het belang voor de Zeeuwse samenleving. In geval van opgelegde splitsing van het bedrijf heroverwegen wij de mogelijkheid en/of noodzakelijkheid van de voortzetting van de bedrijfsvoering onder de overheidsvlag. Bij voortzetting gelden marktconforme uitgangspunten en een daarbij behorend dividend. Bij splitsing formuleren wij in goed overleg met de andere aandeelhouders de randvoorwaarden op grond waarvan de aandeelhouders de voorstellen van de directie zal beoordelen. Wij onderzoeken samenwerking of fusie met andere partijen op het gebied van kernactiviteiten zodra dit in het Zeeuwse belang is. Werkgelegenheid is hierbij een essentieel criterium. Ingeval van opgelegde splitsing zal het te vormen netwerkbedrijf een robuust bedrijf moeten vormen om deze publieke voorziening op betrouwbare wijze uit te kunnen oefenen.

Gezondheidszorg

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. De samenwerking tussen medische zorg (cure) en verplegende zorg (care) verbeteren vanuit de centrale positie die de patiënt toekomt, behoud van de huidige ziekenhuislocaties en zo mogelijk verbetering van het gehele aanbod cure-zorg; 2. Stimuleren van ontwikkeling van de kwaliteit van de zorg; 3. Versterken samenwerkingsproces tussen Zeeuwse zorgorganisaties onderling; 4. Totstandkoming multidisciplinaire praktijken/voorzieningen, met name in de plattelandskernen.
Partners	ziekenhuisorganisaties, samenwerkingsverbanden van medici, overige beroepsbeoefenaren, maatschappelijke organisaties, verzekeraars, Klaverblad, veiligheidsregio en gemeenten
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Platform voor discussie bieden en bijdrage leveren aan innovatie; 2. Intensieve samenwerking met onder meer Klaverblad; 3. Bestuurlijke en beleidsmatige ondersteuning bieden aan een Zorgplatform Zeeland.

Zeeland loopt het risico van verschraving van het zorgaanbod. Daarom blijven we, in nauwe samenspraak met het maatschappelijk veld, de mogelijkheden van verdergaande samenwerking, specialisatie, en innovatie van het zorgaanbod verkennen en waar nodig ondersteunen. Met als doel de kwaliteit van de zorg in Zeeland verder te ontwikkelen/stimuleren. Hierbij stellen wij de zorgvrager, de patiënt centraal.

De medische zorgketen begint doorgaans bij de huisarts en leidt vervolgens – al dan niet - via de ambulance en de spoedeisende medische hulp tot de medisch-specialistische zorg. Deze keten dient ons inziens aan een aantal vereisten te voldoen: kwalitatief verantwoord, centraal wat volgens professionele kwaliteitsstandaarden moet en decentraal/lokaal wat kan, bij voorkeur Zeeuws georiënteerd en georganiseerd en, tot slot, in staat om goed te functioneren bij rampen of calamiteiten.

Omdat het provinciaal bestuur hierin nauwelijks taken en/of bevoegdheden heeft, bieden wij de betrokkenen een platform om met elkaar hierover de discussie aan te gaan. Processen die leiden tot realisering daarvan begeleiden, stimuleren en/of faciliteren wij. De grote mate waarin Zeeuwse inwoners zich gedwongen voelen zorg buiten de provincie te betrekken, baart ons zorgen. Deze ontwikkeling brengen wij nader in kaart.

Behoud van regionale werkgelegenheid bij de huidige ziekenhuisorganisaties, gewenst en/of noodzakelijk grensoverschrijdende samenwerking en uitbreiding van samenwerking op specialistische gebieden vanuit een academisch- of topziekenhuis zijn wat ons betreft uitdrukkelijke mogelijkheden, mits de patiënt hierbij is gebaat.

Kleinschaligheid en herkenbaarheid zijn de uitgangspunten in de uitvoering en samenwerken is het credo in de organisatie van de zorg. De mens, in termen van de gezondheidszorg "de patiënt", komt een centrale positie toe in de gehele keten van "cure" en "care". De samenwerking tussen deze twee vormen van zorg zal, vanuit dat startpunt, in onze optiek moeten worden verbeterd, waarbij een naadloze overgang tussen beide segmenten wordt bevorderd. Ketenvorming en ICT kunnen daaraan bijdragen.

Prestatieafspraken gesubsidieerde instellingen

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
--------------	----------------------------

Portefeuillehouder	Vakgedeputeerde o.b.v. betreffende instelling
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. In de relatie met instellingen resultaatgericht werken met meer nadruk op een effectieve en efficiënte uitvoering van provinciaal beleid; 2. Via deze afspraken proberen te voorkomen dat een juridische procedure tegen provinciaal beleid wordt gevoerd; 3. Via deze afspraken bijdragen aan een grotere participatie van de Zeeuwse samenleving.
Partners	De gesubsidieerde instellingen die periodiek ten minste 35 % bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten ontvangen van de provincie
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. De discussie over de positionering van de gesubsidieerde instellingen afronden; 2. De relaties met gesubsidieerde instellingen per 1 januari 2008 vormgeven met prestatieafspraken, waarin de inzet en resultaten van de betreffende instelling helder worden vastgelegd.

Om duidelijkheid te verschaffen naar de betreffende organisaties wordt in meerjarige prestatieafspraken uitdrukkelijk benoemd welke inzet en concrete prestaties wij verwachten. Als basis voor deze prestatieafspraken, bepalen we in samenspraak met de betreffende instellingen, op individueel niveau de "kerntaken". Een daarvan is in elk geval bijdragen aan een grotere participatie van de Zeeuwse samenleving. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze kerntaken blijft geheel bij de betreffende, professionele instellingen berusten.

Om op goede wijze uitvoering te kunnen geven aan de meerjarige prestatieafspraken en om de besteding van de gesubsidieerde bedragen goed te kunnen verantwoorden, vragen we jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en/of jaarlijkse uitvoeringsrapportages. Voor tussentijdse, aanvullende en/of incidentele activiteiten zullen incidentele subsidies gehanteerd worden.

Waterschappen

Speerpunt PS	-
--------------	---

Portefeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	Een efficiënte en effectieve organisatie voor het beheer van de waterkwaliteit en –kwantiteit in Zeeland met behoud van regionale voorzieningen en werkgelegenheid en grensoverschrijdende samenwerking.
Partners	De twee Zeeuwse waterschappen
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eind 2007 onderzoeksresultaten over al dan niet een waterschapsorganisatie voor Zeeland; 2. Verdere besluitvorming hierover in 2008; 3. Eind 2008 zijn de voorbereidingen voor de prestatieafspraken volbracht.

Bij de uitvoering van het waterbeleid is een belangrijke taak voor de waterschappen weggelegd. Wij willen voldoende waarborgen hebben en concrete prestatieafspraken maken. We werken toe naar een Regionaal Bestuursakkoord Water, waarin wederzijdse afspraken tussen provincie en waterschappen zijn vastgelegd. Het akkoord wordt periodiek geactualiseerd, o.a. op basis van de uitkomsten van de implementatie van de kaderrichtlijn water.

Bij de voorbereiding van de prestatieafspraken zijn de beide Zeeuwse waterschappen betrokken. In dat kader inventariseert het college samen met de waterschappen de voor- en nadelen van een fusie. Op basis van de resultaten van de inventarisatie zullen wij in 2008 verdere besluiten nemen. Zowel bij de inventarisatie als bij het eventuele vervolg zijn de vorming van een efficiënte en effectieve organisatie voor het beheer van de waterkwaliteit en –kwantiteit, het behoud van een aantal regionale voorzieningen,

regionale werkgelegenheid met name voor Zeeuws-Vlaanderen en grensoverschrijdende samenwerking voor ons uitdrukkelijke aandachtspunten.

Energiebeleid

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie
Portefeuillehouder	Dhr. M. Wiersma
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijdrage leveren aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen; 2. Bijdrage leveren aan de kennisontwikkeling en –deling; 3. Bijdrage leveren aan het uitvoeren van projecten op gebied van duurzame energie; 4. Een leidende rol voor Zeeland op gebied van duurzame energie; 5. Investeren in kennis, houding en gedrag van energieconsumenten teneinde milieu- en energiedoelstellingen te kunnen bewerkstelligen; 6. Bijdrage leveren aan de energietransitie van de Zeeuwse industrie.
Partners	Gemeente, waterschappen, Rijkswaterstaat, ministerie van Economische Zaken, Delta NV, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vastgestelde strategienota energie (uitgewerkt in samenwerking met partners) en kansrijke acties daaruit in gang gezet; 2. Koppeling kennis en innovatie.

Wij zetten in op energiebesparing en een variëteit van energieaanbod: niet alleen traditionele vormen van energie, maar ook duurzame energiebronnen (verder) ontwikkelen. Vanuit Zeeland een bijdrage leveren aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het algemeen en CO₂ in het bijzonder. Daarom volgen wij de (landelijke) discussie over kernenergie en de komst van een tweede kerncentrale nauwgezet.

Wij werken aan een strategienota energie, waarin we aan meerdere vormen van energie aandacht besteden. Ook aan de mogelijkheid van onderzoek naar innovatieve energiebronnen, zoals osmose-energie. Uitgangspunt is dat klimaatverandering ook kansen biedt voor de Zeeuwse economie. Behalve de zoektocht naar innovatieve ontwikkelingen op energiegebied, besteden we ook aandacht aan de gebruikers- en de productiekant. Drie termen spelen bij de ontwikkeling van het energiebeleid voor ons een essentiële rol: besparing, verduurzaming en "schoon fossiel".

In het Omgevingsbeleid is de Klimaatagenda opgenomen. Studies van o.a. het IPCC versterken de noodzaak de ambities uit het omgevingsplan in zowel de sector energiebesparing en reductie broeikasgassen als het watermanagement te actualiseren en te intensiveren. In de komende periode wordt een actualisatie van de Klimaatagenda gerealiseerd, die o.a. tot uitdrukking komt in de strategische nota energiebeleid. De noodzaak van een integrale aanpak van het klimaatvraagstuk in het provinciaal beleid is groot. Het college beijvert zich in de komend periode om die integraliteit tot uitdrukking te brengen. De portefeuillehouders energiebeleid en watermanagement zijn daarbij coördinerend.

De bestemming voor de "Borsele-gelden" die bij Delta NV zijn ondergebracht zullen wij hierbij betrekken.

Zeeland Seaports

Speerpunt PS	Kennis en economie
--------------	--------------------

Portefeuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Doelstelling	De ontwikkeling van de Zeeuwse haven economie, incl. werkgelegenheid, door versterking van de bestuurlijke en commerciële slagkracht van Zeeland Seaports
Partners	Gemeenten vertegenwoordigd in het bestuur van ZSP, Zeeland Seaports, Ministerie van Verkeer & Waterstaat, havenbedrijven Rotterdam/Gent/Antwerpen/Zeebrugge
Maatregelen/resultaten GS	In samenspraak met gemeentelijke partners de koers voor Zeeland Seaports aan de orde stellen

Deze collegeperiode willen wij samen met de bestuurlijke partners van Zeeland Seaports werken aan een versterking van de bestuurlijke en commerciële slagkracht van het Zeeuwse havenbedrijf. Daarvoor kiezen wij voor een op afstand geplaatste organisatie, die vanuit de Zeeuwse schaal gezien, optimaal functioneert. Samenwerking met andere havenbedrijven is naar onze mening onontbeerlijk. Hierbij spreken wij een voorkeur uit voor een op nieuwe leest geschoede samenwerking met Havenbedrijf Rotterdam, waarbij de blik tevens op mogelijke Vlaamse partners wordt gericht.

De inhoud van het takenpakket, de zorg voor de publieke taken en de samenwerking met andere havenbedrijven zijn in onze optiek bepalend voor de organisatievorm en structuur van Zeeland Seaports en niet omgekeerd.

Om een goed besluit te kunnen nemen over de toekomstige organisatievorm en structuur van Zeeland Seaports en de samenwerkingsvorm met onder meer Rotterdam, achten wij het van belang om lering te trekken uit het verleden. Wij willen in overleg met de bestuurlijke partners binnen de gemeenschappelijke regeling een onafhankelijk onderzoek in laten stellen naar de effectiviteit van de huidige Gemeenschappelijke Regeling en de samenwerking van ZSP in ESM. Wij zijn ervan overtuigd dat deze inzichten uit dat onderzoek bijdragen aan een zorgvuldige besluitvorming over de toekomst van Zeeland Seaports.

Promotie

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit, Kennis en economie
--------------	--

Portefeuillehouder	Mw. Drs. K. Peijs (algemeen, coördinerend), dhr. Drs. H. van Waveren (wonen, recreëren, sport, cultuur) en dhr. M. Wiersma (bedrijven)
Doelstelling	Zeeland promoten door tussenkomst van "Zeeland-ambassadeurs".
Partners	Bedrijfsleven, NV Economische Impuls Zeeland, Kamer van Koophandel, belangen-/brancheorganisaties, cultuur- en sportorganisaties, woningbouwcorporaties, inwoners
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promotie van Zeeland stimuleren en faciliteren; 2. "Zeeland-ambassadeurs" een podium bieden om hun bedrijf, sector, evenement, dienst of product te promoten en daarmee ook Zeeland op de kaart te zetten; 3. Pro-actief mogelijkheden zoeken en reageren op initiatieven vanuit de markt zodat jaarlijks tenminste 5 verbeteringsbijdragen verleend worden; 4. Stimuleringsbudget beschikbaar stellen

Voor de promotie van Zeeland is een andere aanpak nodig. Door de tussenkomst van "Zeeland-ambassadeurs" willen we Zeeland meer op de kaart zetten. Wij stellen financiële bijdragen beschikbaar waarmee promotieactiviteiten van derden (sectoren, bedrijven, instellingen, organisaties e.d.) verbeterd en versterkt kunnen worden. Van essentieel belang is dat de promotie van de kracht van Zeeland uit gaat en bijdraagt aan een positief imago en meer bekendheid over de kwaliteiten van de provincie Zeeland. Hiervoor zullen wij proactief de mogelijkheden benutten en reageren op signalen/verzoeken vanuit de

Zeeuwse samenleving. Op deze wijze kunnen doelgroepen op een natuurlijke manier (door een afzender/ambassadeur waar men iets mee heeft) op grond van hun eigen, specifieke interesses benaderd worden in plaats van door een massamedium. Waar mogelijk of wenselijk kunnen initiatieven gebundeld worden.

Provinciale organisatie

Speerpunt PS	-
Portefeuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren, dhr. M. Wiersma, dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vermindering van de administratieve lastendruk; 2. Cultuuromslag van ontwikkeling naar uitvoering vervolgen; 3. De mentale toegankelijkheid voor specifieke doelgroepen verbeteren; 4. Communicatie als strategisch beleidsinstrument verankeren in de organisatie; 5. Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing naar meer integraal en duurzaam; 6. Vergroten digitale toegankelijkheid provinciale organisatie.
Partners	Bedrijven, Directieteam
Maatregelen/resultaten GS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administratieve lastendruk met 25 % verminderen; 2. Toegankelijkheid van de organisatie voor doelgroepen verbeteren door minimaal 20 stageplaatsen per jaar aan te bieden - waarvan minstens 25% bezet wordt door mensen met een functiebeperking en allochtonen - door structureel in te zetten op 10 werkervaringsplaatsen voor doelgroepen per jaar en door doorstroming naar reguliere functies voor mensen uit deze doelgroepen te bevorderen; 3. Projectgedeputeerde(n) aanwijzen; 4. In de projectplannen van strategische dossiers is een communicatieparagraaf opgenomen; 5. In de processtructuur van de strategische projecten is de werkwijze in de driehoek bestuur-beleid-communicatie beschreven en vastgelegd; 6. Digitale dienstverlening is ingeburgerd; 7. Instellen van een strategische denktank waarin in- en externen advies geven over de doorwerking van De Driehoek Rond.

Goed besturen betekent dat de organisatie die belast is met de uitvoering van beleid zo effectief en efficiënt mogelijk moet werken. Het provinciebestuur maakt werk van de vermindering van provinciale regelgeving (bijvoorbeeld op het gebied van subsidieaanvragen en -afrekeningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar) en daarmee van de afname van de administratieve lastendruk. Vergroting van de dienstverlening en verbetering van de efficiency binnen de provinciale organisatie (en de daaraan verbonden commissies en instellingen) is het doel. Dat vergt ook een cultuuromslag van onze provinciale organisatie: meedoen en mee-ontwikkelen met andere overheden, bedrijven, instellingen en burgers. Kortom, uitvoering van beleid staat de komende periode centraal. Een projectgedeputeerde die hierin een duidelijk opdracht krijgt, is daarvoor het middel.

Wij vinden het vanzelfsprekend dat de provinciale organisatie toegankelijk is voor doelgroepen, zoals gehandicapten, allochtonen enz. zonder een strikt voorkeursbeleid te voeren. Om ook hierin een voorbeeldfunctie te vervullen, zullen wij het aantal stageplaatsen en (al of niet tijdelijke) dienstverbanden voor doelgroepen opvoeren: de provinciale organisatie als weerspiegeling van de Zeeuwse samenleving.

Voorts geven wij het succesvol afgeronde project deregulering een breed vervolg om invulling te geven aan de opdracht van de rijksoverheid aan de gezamenlijke provincies om de administratieve lastendruk met 25 % te verminderen. Hieronder verstaan wij niet alleen deregulering, maar ook zaken als verkorting

van de procedures, het verhogen van de klantvriendelijkheid, een bedrijvenloket of de omvang van de provinciale organisatie. Indien blijkt dat de reductiedoelstelling niet haalbaar is doordat sprake is van rijksregelgeving, gaan wij hierover in gesprek met het Rijk, in samenwerking met de overige provincies.

Wij zetten in op doorgaande verbetering van de digitale toegankelijkheid van de provinciale dienstverlening.

Deelname in NV Westerscheldetunnel

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit, Kennis en economie
Portefeuillehouder	Dhr. M. Wiersma
Doelstelling	Vergroten van de invloed op o.a. het beleid en de tarieven van de Westerscheldetunnel
Partners	Minister van Financiën
Maatregelen/resultaten GS	Onderzoek naar de voor- en nadelen van een vergroting van de zeggenschap in NV Westerscheldetunnel in 2009 afronden.

De Westerscheldetunnel vormt een belangrijke regionale schakel in de verbinding tussen Zeeuws-Vlaanderen en overig Zeeland. Dat verhoudt zich niet tot de zeggenschap over de Westerscheldetunnel en de tarieven, waar het Rijk thans 95%-zeggenschap heeft. Wij onderzoeken de voor- en nadelen van een vergroting van de zeggenschap over de Westerscheldetunnel, om daarmee het belang van de tunnel voor Zeeland verder uit te bouwen.

Indien vergroting van de zeggenschap mogelijk blijkt, bezien wij samen met de Minister van Financiën onder welke condities zulks kan geschieden.

Provinciale adviesorganen

Speerpunt PS	-
Portefeuillehouder	Dhr. drs. H. van Waveren
Doelstelling	1. Een efficiënte en effectieve organisatie van provinciale adviescommissies als bijdrage aan de vermindering van de administratieve lastendruk; 2. Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing.
Partners	Provinciale adviescommissies, Directieteam
Maatregelen/resultaten GS	1. Onderzoek doen naar de efficiency en effectiviteit van de provinciale adviescommissies en de organisatie van deze commissies, zonodig, heroverwegen of stroomlijnen; 2. De eerste inventarisatie is voor eind 2007 gereed.

De Zeeuwse politiek-bestuurlijke besluitvorming wordt mede voorbereid door een redelijk aantal adviesorganen. Deze organen worden bij beleidsbeslissingen betrokken uit oogpunt van samenwerking, advies, draagvlak, verbinden en/of vernieuwen. Door beleidsveranderingen zijn de taken van de betreffende adviesorganen gewijzigd en, in een enkel geval, ook de taakopvatting. We optimaliseren de organisatie van de gezamenlijke adviesorganen qua efficiency en effectiviteit.

Daarbij levert een efficiënte en effectieve organisatie van adviesorganen een bijdrage aan de door de rijksoverheid geformuleerde opdracht van beperking van de administratieve lastendruk.

De financiële paragraaf

De uitvoering van het coalitieakkoord vergt een forse financiële inspanning. Daarnaast is in het Regeerakkoord van het nieuwe Kabinet Balkenende een éénmalige afroming van het vermogen van de provincies opgenomen van € 800 mln. Deze gelden moeten ingezet worden voor de realisatie van Rijksdoelen. Hoe dit ingevuld gaat worden en voor welk deel Zeeland aangeslagen moet worden, is nog niet bekend. Hierover vinden onderhandelingen plaats in het kader van een af te sluiten Bestuursakkoord tussen Rijk en provincies. Wij zijn tegen het extra korten op het provinciefonds buitenom het principe van de "samen de trap op – samen de trap af" principe. Indien de éénmalige afroming van € 800 mln. doorgang vindt, dan kan het Rijk de uitkering van het provinciefonds verminderen via een aparte procedure (wet). Een andere mogelijkheid is het voor provinciale rekening nemen van Rijksdoelen in Zeeland. Mocht de éénmalige afroming doorgang vinden dan heeft de laatste mogelijkheid onze voorkeur.

Door een samenstel van maatregelen willen wij het ambitieniveau zoals vermeld in dit coalitieakkoord realiseren zonder daarbij een bezuinigingstaakstelling op te leggen. Het meerjarenperspectief laat een ruimte zien voor nieuw beleid van € 113 mln. in totaal voor de jaren 2007 tot en met 2011. Hiervan willen wij nu € 90 bestemmen voor de realisering van de doelstelling zoals deze bij de zes knooppunten zijn opgenomen. Daarbij willen wij de binnen de provincie aanwezige middelen gebruiken als vliegwiel voor het aantrekken van extern geld bij derden (onder meer Europa) voor het realiseren van de beoogde effecten en doelstellingen van dit coalitieakkoord, zondar dat dit tot vertragingen leidt. Uitgangspunt van ons financieel beleid is en blijft de budgettaire ruimte zoveel mogelijk incidenteel en zo weinig mogelijk structureel invullen. Verder moet een algemene reserve in stand worden gehouden als onderdeel van het weerstandsvermogen, die voldoende is voor het opvangen van tegenvallers. In dit kader is een plan van aanpak risicomangement vastgesteld. na uitvoering hiervan is een onderbouwing aanwezig voor de gewenste hoogte van de weerstandscapaciteit.

Voorgestelde maatregelen

Afkoopsom onderhoud Kanaal door Walcheren

In december 2005 heeft de Provincie Zeeland van het Ministerie van Verkeer & Waterstaat een bedrag ontvangen van € 112 mln. Dit bedrag vormt de afkoopsom in verband met de overname door de provincie van de onderhoudsverplichting van het Kanaal door Walcheren. Omdat de afkoopsom onvoldoende is om de structurele lasten van het Kanaal door Walcheren te dekken is gekozen voor de optie waarbij jaarlijks op de afkoopsom wordt ingeteerd en waarbij tevens jaarlijks een in de tijd fasegewijs oplopend bedrag uit de algemene middelen beschikbaar wordt gesteld. Tegen de achtergrond van de huidige problematiek ligt een andere oplossing in de rede.

In 2006 is met deze gelden de reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren gevormd en is € 1,1 mln. onttrokken ter dekking van tekort op de onderhoudskosten 2006. Daarbij is al uitgegaan van de verhoogde rentevoet van 2,5% naar 3,5%. Voorgesteld wordt om de volledige onderhoudslasten als gevolg van de overname van de onderhoudsplicht in de meerjarenbegroting op te nemen. Dit betekent een extra last in 2007 van € 1,2 mln. In de komende jaren stijgt dit bedrag door indexering van de uitgaven.

De onderhoudslasten worden in dit voorstel vanaf 2008 volledig ten laste van de beschikbare budgettaire ruimte gebracht, maar daar staat dan een forse verhoging van de algemene reserve tegenover. Het treffen van een structurele oplossing voor het onderhoud aan het Kanaal door Walcheren zorgt ervoor dat in 2007 een bedrag van € 110,9 mln. kan worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Mede door de ontvangen afkoopsom beschikt de Provincie Zeeland over een riantere liquiditeitspositie. Liquiditeit vormt het vermogen van een organisatie om op korte termijn haar schulden te kunnen voldoen. Een goede liquide positie is van invloed op de budgettaire ruimte, want het zorgt immers voor hogere rentebaten.

Afboeken van activa zonder economisch nut

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) wordt een onderscheid gemaakt naar activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. De regels schrijven voor dat de eerste categorie geactiveerd moet worden. Een voorbeeld van een activa met een economisch nut zijn de aandelen die de provincie heeft in de NV Westerscheldetunnel. Deze aandelen vertegenwoordigen een waarde in het economisch verkeer en daarom dienen zij op de balans geactiveerd te zijn zodat de lezer van de jaarrekening een goed inzicht heeft in de bezittingen van de provincie. De andere categorie zijn dus de investeringen met een maatschappelijk nut. Deze mogen geactiveerd worden. De wetgever heeft echter aangegeven dat het voorkeur verdient dat dergelijke investeringen zoveel mogelijk in één keer ten laste van het resultaat worden gebracht. Echter, wanneer de financiële positie van de provincie het niet toelaat om dergelijke investeringen in één keer af te schrijven mag er ook voor gekozen worden om de activa toch te activeren. Wanneer de financiële positie het later alsnog toelaat kan ook alsnog worden besloten tot een vervroegde afschrijving van het restant. Op de balans per 31 december 2006 staan nog een aantal investeringen met maatschappelijk nut. In alle gevallen betreft het investeringen in wegen (niet zijnde tolwegen, want dan zouden ze worden aangemerkt als investeringen met een economisch nut). In totaal gaat het om een bedrag van € 19,9 mln. per ultimo 2006. Wij willen de restant boekwaarden alsnog eenmalig afschrijven. Tegenover de afboeking van de investering staat de vrijval van afschrijvingslasten in de komende jaren. Hiermee wordt dus de budgettaire ruimte vergroot met € 1,7 mln.

DELTA-dividend

De dividenduitkering uit hoofde van het aandeelhouderschap in DELTA NV vormt een belangrijk dekkingsmiddel. Tot op heden is uitgegaan van de verwachte uitkeringen. Daarbij is rekening gehouden met de in het verleden door de directie voorgestelde dividendvoorstellen die ook door de aandeelhouders zijn vastgesteld. Voor de provincie betekende dit een raming die uitging van de helft (naar rato van ons aandelenbezit) van 45% (als gemiddelde van de range van 40 tot 50 procent) van de verwachte netto resultaten zoals die blijken uit het jaarlijkse ondernemingsplan van DELTA. Dit plan heeft een tijdschhorizon van 3 jaar. Dividenden worden op grond van de verslaggevingsvoorschriften verantwoord in het jaar waarop ze worden vastgesteld. Zodoende is op basis van DELTA's meest recente ondernemingsplan (2007-2009) een raming gemaakt van de verwachte dividendopbrengst in de jaren 2008 tot en met 2010. Voor alle latere jaren wordt bij gebrek aan inzicht in de verwachte resultaten uitgegaan van de uitkering over het laatst bekende jaar.

Tot op heden is er nog steeds geen dividendbeleid door de aandeelhouders vastgesteld. Besluitvorming hierover zal naar verwachting plaatsvinden in de eerstvolgende aandeelhoudersvergadering op 4 juni 2007. In de aanloop daar naartoe leggen wij een voorstel voor aan Provinciale Staten die immers beslissingsbevoegd zijn ten aanzien van het dividendbeleid. Wij gaan uit van de volgende uitgangspunten. Als basis wordt uitgegaan van het netto resultaat met een volledige toepassing van de relevante verslaggevingsvoorschriften (DELTA heeft ervoor gekozen om over te stappen van de nationale voorschriften volgens Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek naar de internationale voorschriften volgens de International Financial Reporting Standards (IFRS)). Als payout ratio wordt uitgegaan van de range 45 tot 55 procent, dat is in overeenstemming is met hetgeen gebruikelijk is in de sector. Gemiddeld dus 50%.

Inmiddels is de jaarrekening 2006 van DELTA behandeld in de Raad van Commissarissen op 12 maart jl. Daaruit blijkt een winst van € 169 mln. De directie van DELTA stelt voor een bedrag van € 52,5 mln. aan winst uit te keren. Dit zou voor de provincie Zeeland een bedrag betekenen van € 26,25 mln. Dit wijkt dus sterk af van ons uitgangspunt om uit te gaan van een pay-out range van 45% tot 55%. Wij gaan uit van ons voorstel voor een dividenduitkering in 2007 die is gebaseerd op 50% (naar rato van ons aandelenbezit) van 40% van het netto resultaat over 2006 o.b.v. IFRS als overgang naar het vast te stellen dividendbeleid. Voor de provincie Zeeland betekent dat een uitkering van € 33,8 mln. in 2007. Voor de dividenduitkering 2008 wordt uitgegaan van de geraamde winst over 2007 volgens het meest recente ondernemingsplan van DELTA met een uitkering van het dividend van 50%. Voor 2009 idem,

maar dan gebaseerd op het verwachte resultaat over 2008, etc. Voor de jaren vanaf 2008 wordt voor de komende jaren ook een minimum dividenduitkering van €50 mln. afgesproken met Delta. Dit is voor de provincie een garantie van €25 mln. per jaar. Dit levert de volgende verwachte dividendbaten op:

Jaar	Omvang dividend o.b.v. nieuw beleid	In de begroting is opgenomen	Verschil
2007	€ 33,8 mln.	€ 21,6 mln.	€ 12,2 mln.
2008	€ 26,6 mln.	€ 19,2 mln.	€ 7,4 mln.
2009	€ 29,5 mln.	€ 22,1 mln.	€ 7,4 mln.
2010	€ 29,5 mln.	€ 22,1 mln.	€ 7,4 mln.
2011	€ 29,5 mln.	€ 22,1 mln.	€ 7,4 mln.

Aanpassingen van de uitkering uit het Provinciefonds

Het is bekend dat de provincies voor wat betreft de uitkering van het Provinciefonds afhankelijk zijn van de Rijksuitgaven. Het principe van "samen de trap op en af". Op basis van het regeerakkoord is echter geconstateerd dat aan dit principe door het nieuwe Kabinet een merkwaardige uitleg wordt gegeven voor zover het samen de trap op betreft. De groei van de uitkering (accres) wordt namelijk qua besteding voor een deel geormerkt. Dat heeft natuurlijk consequenties voor de budgettaire ruimte, want deze aangroei wordt normaliter mede gebruikt voor de compensatie van loon- en prijsstijgingen. Rekeninghoudend met de merkwaardige toepassing van eerdergenoemd principe houden wij rekening met een negatieve bijstelling van de provinciefondsuitkering van € 1,7 mln. vanaf 2008.

Overige ontwikkelingen

In het onderstaande meerjarenoverzicht is rekening gehouden met een structurele oplossing voor de kosten van personeel met een terugkeergarantie vanuit de PSD, met de consequenties van de overdracht van wegen van Rijk naar waterschappen en van provincie naar waterschappen en van bijstelling van de renteposten.

Resultaat

De budgettaire ruimte in de komende jaren willen wij gebruiken voor het realiseren van de beoogde effecten en doelstellingen zoals deze zijn vastgelegd in ons coalitieakkoord bij de zes knooppunten. Dit wordt in de komende tijd nader uitgewerkt en opgenomen in de komende programmabegrotingen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een vernieuwd financieel instrumentarium dat aansluit bij de gewijzigde rol van de provincie. Het accent verschuift van formuleren van beleid naar het samen met anderen uitvoeren van beleid en dan vooral in projectmatige vorm. Daarbij worden mogelijk nieuwe instrumenten zoals publiek-private samenwerking, een actief, strategisch grondbeleid en nieuwe vormen van voorfinanciering benut om provinciale doelstellingen te verwezenlijken. Bij de invulling van de knooppunten houden wij rekening met budgetten voor de meerjarenprogrammering van grote projecten op het gebied van fysieke leefomgeving, infrastructuur, economische projecten en sociale infrastructuur. Dit resulteert in een meerjarenoverzicht voor de verschillende sectoren.

Wij willen 80 % van de budgettaire ruimte (afgerond € 90 mln.) bestemmen voor de zes knooppunten. Het resterende bedrag willen wij in de loop van de komende jaren verder invullen, waarbij € 5 mln. is gereserveerd voor initiatieven vanuit Provinciale Staten. Wij gaan daarbij uit van de volgende indicatieve bedragen voor de gehele periode:

Knooppunt 1 Levendig Zeeland	10.000.000
Knooppunt 2 Mensen in Zeeland	20.000.000
Knooppunt 3 Veilig in Zeeland	5.000.000
Knooppunt 4 Groei en groen in Zeeland	30.000.000
Knooppunt 5 Bereikbaar in Zeeland	20.000.000
Knooppunt 6 Samen in Zeeland	5.000.000
Totaal	90.000.000

Alle hiervoor genoemde maatregelen hebben in de meerjarenbegroting effecten op zowel de balansposities als op de rekening van baten en lasten. Schematisch ziet het er als volgt uit:

Budgettaire ruimte	2007	2008	2009	2010	2011	Totaal
Ruimte Najaarsnota	€ 0,0	€ 5,3	€ 12,3	€ 12,6	€ 12,6	
Stelpost nieuw beleid		€ 8,3	€ 8,3	€ 8,3	€ 8,3	
Onderhoud Kanaal door Walcheren volledig tlv exploitatie	€ 1,2-	€ 1,2-	€ 1,2-	€ 1,2-	€ 1,2-	
Wegvallende afschrijvingslasten	€ 1,7	€ 1,7	€ 1,7	€ 1,7	€ 1,7	
Mogelijk hoger Delta dividend o.m. als gevolg nog vast te stellen dividendbeleid	€ 12,2	€ 7,4	€ 7,4	€ 7,4	€ 7,4	
Mogelijke korting provinciefonds		€ 1,7-	€ 1,7-	€ 1,7-	€ 1,7-	
Overige ontwikkelingen	€ 0,2-	€ 0,1	€ 0,1-	€ 0,2	€ 0,2	
Subtotaal budgettaire ruimte	€ 12,5	€ 19,9	€ 26,7	€ 27,3	€ 27,3	€ 113,8
Verschuiving ruimte	€ 12,5-	€ 12,5				
Invulling knooppunten	€	€ 22,5-	€ 22,5-	€ 22,5-	€ 22,5-	
Totaal budgettaire ruimte	€	€ 9,9	€ 4,2	€ 4,8	€ 4,8	€

Het eigen vermogen van de provincie wijzigt door de genoemde maatregelen als volgt

Eigen vermogen ultimo	2007	2008	2009	2010	2011
Basis begroting 2007	€ 160,2	€ 156,5	€ 151,6	€ 147,5	€ 143,5
Afschrijving investering infrastructuur	€ 19,9-	€ 19,9-	€ 19,9-	€ 19,9-	€ 19,9-
Overdracht wegen	€ 1,6	€ 1,6	€ 1,6	€ 1,6	€ 1,6
Resteert	€ 141,9	€ 138,2	€ 133,3	€ 129,2	€ 125,2

De algemene reserve komt uit op een stand van ongeveer € 108 mln.

Bijlage: De collegeleden en de portefeuillevverdeling

Portefeuillevverdeling college van gedeputeerde staten 2007-2011

Dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars (CDA)

Secundus:

- 1e wnd. Commissaris
- Financiën
- Infrastructuur
- Projectgedeputeerde ZSP (db-lid én voorgenomen herstructurering)
- Visserij en aquacultuur
- Landbouw
- Vitaal Platteland
- Raad van Commissarissen NV Westerscheldetunnel
- Aandeelhouder NV Delta

Dhr. G.R.J. van Heukelom (SGP)

Secundus:

- 2e wnd. Commissaris
- Openbaar vervoer
- Jeugdzorg
- Sociale vraagstukken
- Ontwikkelingssamenwerking
- Volksgezondheid en Medische Zorg
- Ouderenbeleid
- Onderwijs en kenniseconomie
- Zeeuwse bibliotheek
- Bestuurlijke organisatie
- Verantwoordelijk voor gebiedsgericht project Kenniswerf Vlissingen

Dhr. J.J. van Ginkel (ChristenUnie)

Secundus:

- 3^e wnd. Commissaris
- Waterhuishouding
- Waterkeringen
- Coördinatie Deltawateren
- Natuur en Landschap
- Landinrichting
- Milieubeleid
- Organisatie waterschappen
- Verantwoordelijk voor gebiedsgericht project Rondon het Veerse Meer

Dhr. M. Wiersma (GL)

Secundus:

- 4^e wnd. Commissaris
- Economische zaken: Pieken in de Delta, algehele uitvoering/subsidiëring Provinciaal Sociaal-Economisch Beleid (PSEB), Midden- en Kleinbedrijf, promotie (bedrijven), Sociaal Economische Consultatie Groep (SECG), NV Economische Impuls Zeeland
- Energie- en klimaatbeleid
- Lid ab-ZSP
- Aandeelhouder NV Westerscheldetunnel
- Raad van Commissarissen NV Delta en Evides
- ICT en huisvesting
- Grensoverschrijdende samenwerking
- Verantwoordelijk voor gebiedsgericht project: Waterdunen

Dhr. drs. H. van Waveren (CDA)

Secundus:

- 5^e wnd. Commissaris
- Personeelszaken en Organisatie en Juridische Zaken en Interne Zaken
- Projectgedeputeerde voor organisatieverbetering (efficiencyverbetering en uitvoeringsgericht werken) en deregulering.
- Lid bestuur Inter Provinciaal Overleg (IPO)
- Coördinatie emancipatie
- Cultuur en media
- Ruimtelijke ontwikkeling, incl. herstructurering bedrijventerreinen
- Wonen en Stedenbeleid
- Recreatie en toerisme
- Sport
- Promotie (wonen, recreëren, sport, cultuur)
- Verantwoordelijk voor gebiedsgerichte projecten Innovation Island en Perkpolder

Mevr. Drs. K.M. Peijs (Commissaris van de Koningin in Zeeland):

- Voorzitter Regionaal Overlegorgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ)
- Multimodaal goederenvervoer (waaronder Incodelta)
- Belangenbehartiging in Europa
- Handhaving
- Grensoverschrijdend project "de Zeeuwse Passage"
- Communicatie
- Promotie (algemeen)
- Bestuurlijke coördinatie thema's PS in relatie tot collegeprogramma

De waarneming van de portefeuillehouder c.q. de secundus zal bij vaststelling van het collegeprogramma ingevuld worden.

Bijlage: Relatie tussen speerpunten PS en knooppunten GS

	People	Planet	Profit		Portefeuillehouder
Thema's PS	Leefbaarheid en Vitaliteit	Klimaat Energie en Water	Kennis en Economie	--	
Knooppunten GS					
1. Levendig Zeeland	Demografische ontwikkeling (wooneconomie inclusief promotie van Wonen, recreëren, sport, cultuur)		Kansen van demografische ontwikkelingen voor de demografie van Zeeland		Dhr. drs. H. van Waveren
	Stedelijke vernieuwing				Dhr. drs. H. van Waveren
	Voorzieningenniveau, incl. gevolgen van demografische ontwikkelingen				Dhr. G.R.J. van Heukelom
2. Mensen in Zeeland	Integraal jeugdbeleid				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Versterking Zeeuws Model				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Backoffice WMO				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Samenhang in Steden				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Leefbaarheid en vitaliteit kleine kernen				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Jaar rond evenementen				Dhr. drs. H. van Waveren
	Leefbaarheid in kleine kernen en stedelijke gebieden				Dhr. G.R.J. van Heukelom en dhr. drs. H. van Waveren
3. Veilig in Zeeland	Integrale Veiligheid				Mevr. drs. K.M. Peijs
	Verkeersveiligheid				Mevr. drs. K.M. Peijs
	Sociale veiligheid				Dhr. G.R.J. van Heukelom

	People	Planet	Profit		Portefeuillehouder
		Openbare orde en Veiligheid			Mevr. drs. K.M. Peijs
		Watermanagement			Dhr. J.J. van Ginkel
		Kustverdediging			Dhr. J.J. van Ginkel
		Klimaatverandering			Dhr. M. Wiersma
4. Groei en Groen in Zeeland			Havenontwikkeling en containerisatie		Dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars
		Natuurontwikkeling Westerschelde			Dhr. J.J. van Ginkel
		Verzillingsproblematiek Landbouwgronden			Dhr. J.J. van Ginkel en dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars
			Onderwijs en kennisinstututen		Dhr. G.R.J. van Heukelom
		Natuurgebieden			Dhr. J.J. van Ginkel
		Integrale gebiedsontwikkeling			Portefeuillehouder vanuit primaire portefeuille
		Energiezuinig Zeeland	Promotie (bedrijven)		Dhr. M. Wiersma
			Toeristische en recreatieve economie		Dhr. drs. H. van Waveren
		Watermanagement, zoet-zout water			Dhr. J.J. van Ginkel
		Duurzaam klimaat-bestendig beleid			Dhr. M. Wiersma
5. Bereikbaar in Zeeland	Openbaar Vervoer				Dhr. G.R.J. van Heukelom
				Opcenten motorrijtuigenbelasting	Dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars
			Kanaalkruising Sluiskil/N62		Dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

	People	Planet	Profit		Portefeuillehouder
	Bereikbaarheid en sociale integratie, incl participatie van ouderen en mensen met een beperking				Dhr. G.R.J. van Heukelom
	Natuur als kwaliteit, toegankelijkheid van natuurgebieden				Dhr. J.J. van Ginkel
6. Samen in Zeeland				Delta NV	Dhr. M. Wiersma
				Gezondheidszorg	Dhr. G.R.J. van Heukelom
				Prestatieafspraken gesubs. instellingen	Portefeuillehouder instelling
				Waterschappen	Dhr. J.J. van Ginkel
				Energiebeleid	Dhr. M. Wiersma
				ZSP	Dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars
				Provinciale organisatie	Dhr. drs. H. van Waveren
				Deelname in Westerscheldetunnel	Dhr. M. Wiersma
				Provinciale adviesorganen	Dhr. drs. H. van Waveren
			Promotie (algemeen, coördinerend)	Mevr. drs. K.M. Peijs	